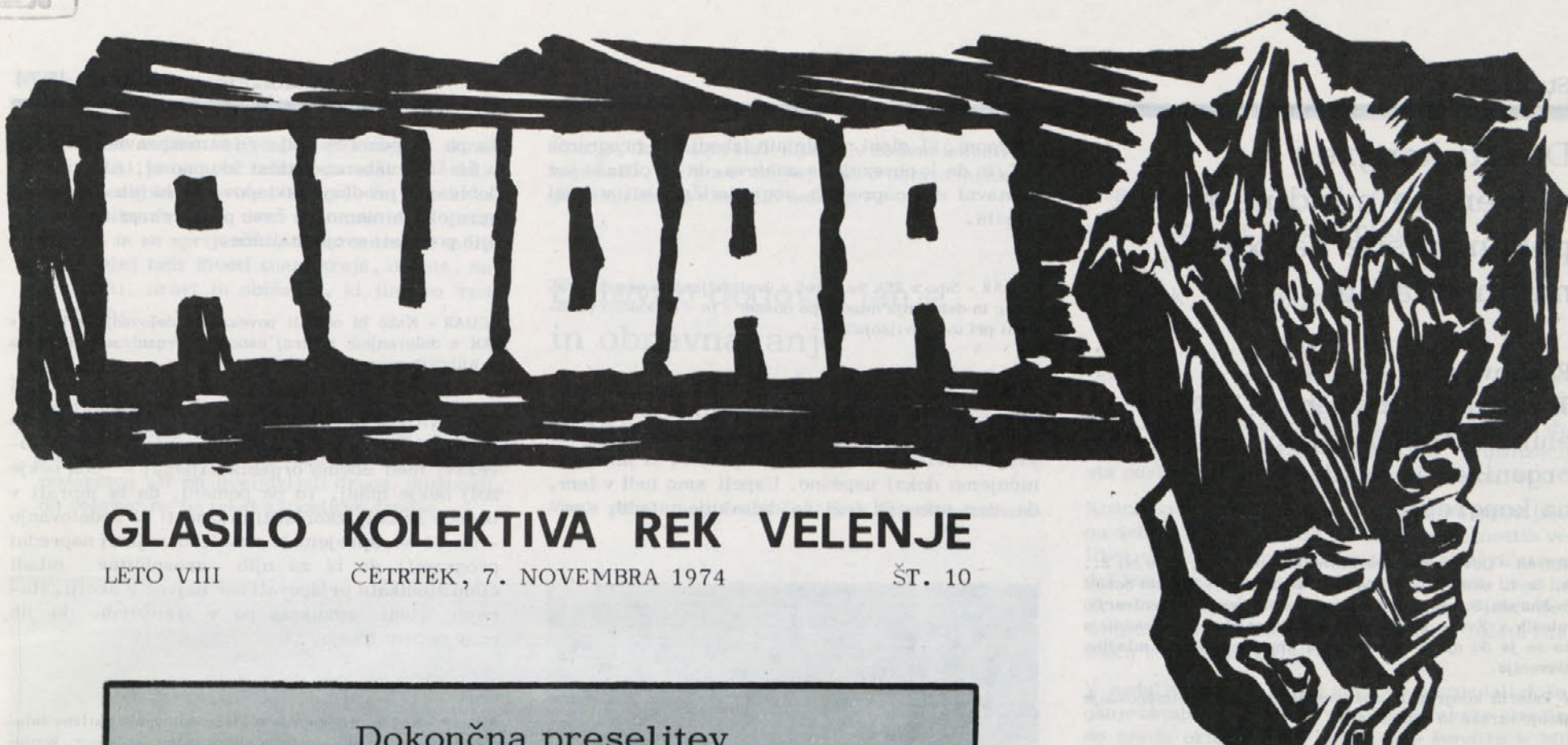

GLASILO KOLEKTIVA REK VELENJE

LETO VIII

ČETRTEK, 7. NOVEMBRA 1974

ŠT. 10

Dokončna preselitev
tovarne naše TOZD
"proizvodnja gradbenega materiala"
še vprašanje treh mesecev

"Če bi Gradisu ne nagajalo skoro zimsko vreme," smo slišali sredi oktobra na posvetu koordinacijskega odbora kooperantov za preselitev, "potem bi tovarna na novi lokaciji bila nared že sredi decembra, tako pa bo redna proizvodnja lahko stekla šele v začetku februarja prihodnjega leta."

Upajmo, da se še ta račun ne izjalovi, saj delavci v TOZD proizvodnja gradbenega materiala postajajo že nestrpni, ker se zavedajo, da je njihova tovarna v napoto izgradnji TEŠ IV in jo je zato treba čimprej preseliti.

SREČNO

Celje - skladišče

D-Per
65/1974

5000013528,10

COBISS 0

OSREDNJA KNJ. CELJE

Deveti kongres slovenske mladine in pokongresne naloge naših mladih

Razgovor z

Jožetom Mastnakom iz PGM, enim od treh delegatov organizacije naših mladih na kongresu

RUDAR - Deveti kongres slovenske mladine, ki je bil 2., 3. in 4. oktobra v Moravskih toplicah pri Murski Soboti in Murski Soboti, je dokončno preimenoval organizacijo mladih v Zvezo socialistične mladine Slovenije, medtem ko se je do njega organizacija imenovala Zveza mladine Slovenije.

V katerih kongresnih dokumentih ima to preimenovanje globlje vzroke in kateri so ti?

MASTNAK - Preimenovanje organizacije mladih iz ZMS v ZSMS ni lepotnega, ampak predvsem vsebinskega pomena, kajti danes že imamo organizacijo mladih, ki je v vseh pogledih socialistično angažirana. Njena naravnost in zavzetost za naš samoupravni socializem se sicer že dolgo kaže v vseh njenih dokumentih, toda najbolj v zadnjih - tistih, ki so bili sprejeti na 9. kongresu ZSMS, in od teh zlasti v statutu ZSMS, kjer je zapisano, da je lahko član ZSMS samo tisti, ki soglašajo s tako njeno usmeritvijo.

RUDAR - Kongres je sprejel poročilo o delu republiške konference bivše Zveze mladine Slovenije v šestletnem obdobju po 8. kongresu, poročilo Zveze skupnosti študentov Slovenije, resolucijo o nadaljnji vlogi in nadaljnjih akcijah zveze socialistične mladine v graditvi socialistične družbe, statut Zveze socialistične mladine Slovenije (ZSMS) ter akcijski program ZSMS oziroma njene republiške konference in organov konference.

Kateri so po teh dokumentih poglavni cilji in naloge delovanja mladih v prihodnje?

MASTNAK - Naša akcija je in mora biti še naprej usmerjena v izgradnjo samoupravne socialistične družbe. Prizadevati si moramo, še posebej mladi v aktivih mladih delavcev, za razvoj proizvodnih sil in družbeno-ekonomskih odnosov, za odpravljanje socialnih problemov in za razvoj krajevne samouprave, aktivni moramo biti tudi pri razvijanju športne in kulturne politike. Velik del nalog nam bo naša republiška konferenca prav tako zastavila v zvezi z mladinskimi delovnimi akcijami, ki morajo postati družbeno priznana in upoštevana dejavnost.

Glavne naloge pa so seveda na področju izobraževanja in ljudske obrambe. V izobraževanju se moramo kot aktivni udeleženci obenem pojavljati kot borci za spreminjanje šole v socialistično angažirano šolo. Obramba in varnost pa tako in tako predstavljata nedotakljivo pravico in dolžnost slehernega člana naše družbene skupnosti - naše naloge na tem področju pa so predvsem idejno-politične priprave na vseljensko obrambo ter prenašanje, negovanje in razvijanje revolucionarnih tradicij.

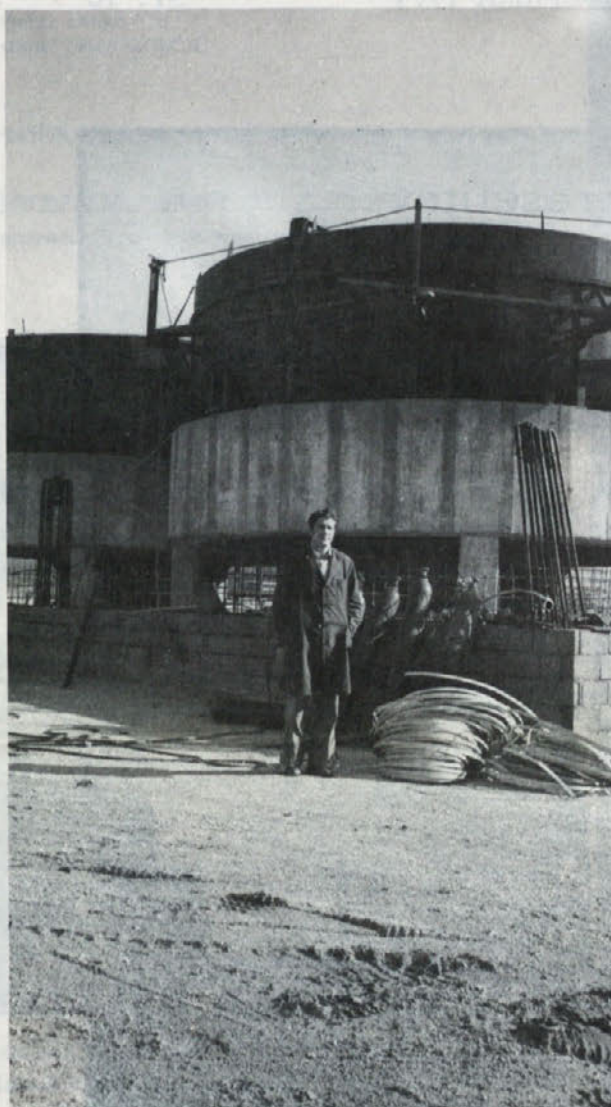
RUDAR - In spremembe, ki jih vnašajo poedini kongresni dokumenti, predvsem statut ZSMS, v organiziranost in delovanje mladih?

MASTNAK - 9. kongres ZSMS je v nekem smislu tudi združitveni kongres. V enotno organizacijo so se združili tudi študentje, kot kolektivni člani pa tudi članstvo drugih organizacij in društev, ki vključujejo mlade. Statut nadalje opredeljuje tudi ravni organiziranja mladih ter njihova delegatska telesa in izvršne organe od osnovne do republiške organizacije ZSMS. V statutu in vseh kongresnih dokumentih je jasno zapisano tudi to, da je ZSMS na vseh ravneh samostojna idejno-politična organizacija, s svojim programom - s pro-

gramom, ki sloni na idejnih izhodiščih programa ZK, in da jo obvezuje le zahteva, da se obnaša kot sestavni del naprednih socialističnih sil v naši družbi.

RUDAR - Smo v REK že daleč z uveljavljanjem organiziranosti in delovanja mladih po novem - in - so kakšni problemi pri uveljavljanju?

MASTNAK - Že pred kongresom, med prvimi, smo sprejeli nova načela organiziranosti in delovanja in - reči moram - dokaj uspešno; imamo svoja pravila delovanja in programe, ki jih uresničujemo dokaj uspešno. Uspeli smo tudi v tem, da smo prenesli težišče delovanja mladih v os-

Po razgovoru nam je Jože Mastnak, ki je sicer vodja proizvodnje v TOZD PGM, razkazal gradbišče novih objektov za proizvodnjo gradbenega materiala.

novne organizacije. Zato bo zdaj treba nekatere stvari v naših pravilih samo formalno uskladiti s statutom ZSMS ter ugotoviti, ali je res, da vsepovsod tam, kjer mladina ne deluje, ni morda kriva slaba kadrovska politika njihove organizacije, kajti organiziranje in delovanje po novih načelih zahtevata veliko več truda in sposobnosti.

RUDAR - Na katerih področjih dela in samouprave v REK aktivnost mladih, po vašem, še ne zadovoljuje ali pa se mladim morebiti krati vpliv?

MASTNAK - Ne moremo reči, da se mladim v samoupravnih organih krati vpliv. Saj, kjer imamo naše delegate v teh organih in so njihova stališča jasna, jih lahko tudi uveljavimo. Vse prevečkrat pa lahko ugotovimo, da samoupravni organi kot celota prepogosto razpravljajo o drobnih problemih, premalo pa o velikih, in da še vedno drži, da organizacija v naših TOZD in delovni organizaciji kot celoti še ni prav zaživela. Nekatere službe še vedno delajo po starem in pripravljajo materiale za razprave, kot da sploh nismo sprejeli samoupravnih sporazumov o združitvi TOZD v REK. Glede vseh teh problemov drži tudi, da se v kolektivno kot celoti ne angažiramo dovolj, da se podobni problemi v bodoče ne bi več pojavljali.

To pa še posebej velja za samoupravno življenje v širši družbenopolitični skupnosti, saj večkrat dobivamo predloge sklepov, ki bi jih naj samo sprejeli, nimamo pa časa o njih razpravljati in o njih povedati svoje stališče.

RUDAR - Kako bi ocenili povezanost delovanja mladih v REK z delovanjem znotraj osnovnih organizacij sindikata in njihovih organov?

MASTNAK - Sindikat kot ZSMS se zavzemata za ista stališča, tako da lahko govorimo o dobri povezavi med obema organizacijama; seveda nekje bolj nekje manj. To pa pomeni, da bi morali v bodoče še bolj izkoristiti možnosti za sodelovanje - da bi se sprejemali resnično najbolj napredni programi; da bi za njih uresničitev mladi člani sindikata prispevali kar največ v akciji, starejši člani sindikata pa v izkušnjah, ki jih prav gotovo imajo.

RUDAR - Kaj je pravzaprav težišče delovanja aktivov mladih delavcev v REK in njihovih organov (odborov, konference ter njenih komisij in predsedstev) v tem obdobju?

MASTNAK - Težišče dela osnovnih organizacij ZSM v TOZD je prav gotovo angažiranje mladih na delovnem mestu - za dvig produktivnosti ter v izobraževanju in usposabljanju za delo na delovnem mestu kot idejnopoličnem delu. Prav pa bi bilo, da se mladi bolj udeležujemo tudi na kulturnem in športnem področju. Vsekakor pa moramo vseskozi aktivno sodelovati pri vseh odločitvah v TOZD in delovni organizaciji, pa najsi bo na strokovnem ali političnem področju, ter sprejeti tudi vse obveze in odgovornost za uresničitev skupnih odločitev.

RUDAR - Kakšna so stališča naših mladih do problematike razporejanja dohodka in razdeljevanja OD, stanovanj in drugega ter zaposlovanja v naših TOZD, DSSS in delovni organizaciji kot celoti? - So ta stališča sploh jasno oblikovana?

MASTNAK - Za vsa področja, ki jih omenjate, imamo svoja stališča in jih tudi zastopamo v organih. Ugotavljamo pa, da na področju OD le preveč čakamo na analitsko oceno delovnih mest. Morebiti tudi zato, ker se malo bojimo, da bo analitska ocena delovnih mest morda pokazala, da sedaj nekatera delovna mesta niso pravilno vrednotena. To morda utegne biti tudi razlog, da k izdelavi te ocene nismo pritegnili še strokovnjakov od drugod.

Velik napredek pa je najbrž dosežen na področju stanovanjske izgradnje in, kot vse kaže, bomo uspeli ta problem zadovoljivo rešiti.

Veliko je bilo storjenega na področju socialne politike in še kje.

RUDAR - Naš in vseslovenski družbeni problem je preveč ekstenzivna rast gospodarstva. To tudi zagadlja, ker zaradi take rasti potrebujemo vse več novih delavcev, pa jih često ne dobimo dovolj, če jih že dobimo, pa jih večidel kmalu odide, ker nismo sposobni pravočasno zadovoljivo rešiti njihovih socialnih potreb. Gre za potrebe novih delavcev po stanovanju - najprej samskem, potem družinskem; ureditvi družinskega življenja - njihovega in kasneje njihovih družinskih članov; zdravstvu in socialnem varstvu; kulturnem življenju in drugem.

Ste na kongresu govorili tudi o tem problemu oziroma nalogah mladine z njim v zvezi?

MASTNAK - Seveda, tudi do tega področja nalog smo se opredelili, mi iz REK pa smo v svojem prispevku k delu kongresa na ta problem opozorili še posebej. Če naj povzamem kongresna mnenja in stališča v tej zvezi, potem je pri reševanju problemov novih delavcev treba izhajati iz dveh načel:

1. Njihove probleme je treba obravnavati najmanj tako zavzeto, kot upoštevajo probleme naših delavcev v tujini; če jih tam rešujejo, jih mo-

ramo še veliko veliko boljše reševati doma. Pomisliti je namreč treba, da vsak nov delavec, posebno če pride od daleč, že tako in tako veliko žrtvuje, ker si mora delo iskati drugje in se sprijazniti, da bo morebiti moral za vselej tudi živeti zunaj kraja, dežele, narodnosti, nravi in običajev, ki jim po rodu pripada.

2. Po drugi strani pa si je treba prizadevati za uveljavitev takih smernic družbenogospodarskega razvoja in njegovih programov, ki bodo zmanjševali enosmerno ekstenzivno rast gospodarstva ali pa uveljavljali druge možnosti, da delavec ne bo iskal zaposlitve drugje.

Škarjo, ki je sekretar mladih v našem kolektivu, naprosili, da pove še kaj več o delovanju zlasti jamskih aktivov mladih delavcev.

Delovno dogovarjanje in obravnavanje rezultatov dela v jamskih pripravah

Vsak petek med četrto čez šest in pol osmo uro.

S sestanka nadzornikov in prvopisanih v petek, 18. oktobra - Sestanek je vodil Milenko Pipuš, vodja priprav - v razpravi pa so sodelovali domala vsi, največ pa Jože Zaluberšek, Danilo Šuber, Miloš Bašič, Vlado Premužič in Peter Jaklič.

RUDAR - Vaš vtis o kongresu - in - katera sta bila poleg vas preostala dva delegata na njem?

MASTNAK - Kongres je odrazil možnosti za delovanje mladih v prihodnosti, katere so pogoje ne z njihovim delom in delovanjem v preteklosti. Sprejeta stališča in program za delo v prihodnje zagotavljajo jasno smer delovanja mladih in možnosti njene dopolnitve.

Poleg mene pa sta bila delegata mladih v REK na kongresu še Ciril Grebenšek iz zunanjih obratov (tudi kot predsednik občinske konference mladih v Velenju) ter Bojan Škarja iz TOZD RLV, ki je s svojim prispevkom na kongresu o problematiki rudarstva jasno seznanil delegate kongresa tudi z znanimi stališči naših rudarjev do njihovih nerešenih problemov in zahtev. Predlagam, da kdaj prihodnji kongresni prispevek Bojana Škarje objavite v Rudarju, saj je njegova vsebina bila sprejeta celo v program dela republiške konference ZSMS.

Slednji predlog bomo seveda upoštevali in Bojana

zjutraj, včasih pa še dalj, je sindikalna soba na jašku Preloge zasedena. V njej nadzorniki in prvopisani nočne izmene pripravskih številke kritično ocenjujejo, kako daleč so z izpolnjevanjem skupnega mesečnega delovnega načrta pripravskih številke in delovnimi načrti številke za izdelavo poedinih jamskih prog in investicijskih objektov.

Metri napredkov in obnov, opravljene dnine, datum in staleži zaposlenih zanje niso samo številke - vsako odstopanje od njihovih planskih postavk predstavlja zanje pohvalo ali grajo, obveznost do zagovora ali utemeljitve, obljubo za nadomestitev nestorjenega ali zadoščenje zaradi prekoračitve - v perspektivi pa: večjo ali manjšo vrednost točke in večji ali manjši akordni dodatek.

Zato je razumljivo, da jim vsak neuspeh glede na plan gre do živega - njim in rudarjem v izmenah številke, ki jih vodijo. Zato je razumljivo tudi, da jim ni vseeno, kakšno je sodelovanje z drugimi jamskimi delovnimi enotami - s transportom in mehanizacijo, na primer. Zato jim prav tako ni vseeno, kakšno je sodelovanje med vsemi delovnimi enotami v RLV, med zunanjimi TOZD in skupnimi službami ter med delovnimi enotami v delovni organizaciji kot celoti.

S sestanka pripravskih nadzornikov in prvopisanih v petek, 18. oktobra

Dobil sem jih že sredi dela in ugotovil: z rednim obravnavanjem delovnih nezdod bodo kmalu pri kraju. Ujel sem samo še ugotovitev: "Zadnji dve najhujši delovni nezdodi v delovni organizaciji sta posledici nepravilnega in nepazljivega dela!"

Konca ugotovitve "... nepravilnega in nepazljivega dela!", ki sem ga ob podobnih priložnostih velikokrat slišal že prej, sem se tokrat prvič zavedel kot opozorila, ki bi ga moral pri delu brez izjeme vsak upoštevati smrtno resno. Videl sem tragičen konec člana našega kolektiva Jožeta Hlasteca v drobilni postaji Pesje ...

V nadaljevanju so potlej kritično pregledali doseganje oktobrskega plana vsake pripravske številke do srede oktobra. Za posamezne številke je bilo rečeno:

- Št. 7 je zaradi nepredvidenih vzrokov za 2 dni zakasnila z začetkom planiranega napredovanja po 11 m dnevno.
- Št. 10 ima glede na svoj načrt nekaj prednosti, zlasti zaradi predpriprav novincev.
- Št. 11 je s planom krepko v zaostanku - baje tudi zaradi slabe dostave materiala.
- Št. 13 je zaradi zastoja, do katerega je prišlo zaradi okvare stroja, pri strojnem povzemanju v zaostanku, kar pa je na neki način izravnala z nadplanskim tesarjenjem.
- Št. 20 je v zaostanku, ki pa naj ga bi do konca oktobra nadoknadila.
- Št. 101 (v stebru 8) je v zaostanku, ker je imela nepredvideno tesarjenje in več težav, kot so računali, s transportom stroja.
- Št. 104 je na splošno v zaostanku, ki pa ga bo do konca meseca verjetno delno izravnala.
- Št. 106 ima glede na skupni mesečni plan nekoliko prednosti, glede na svoj plan pa je v zaostanku.
- Št. 107 je bila zaradi vgrajevanja kontra lokov v zaostanku, kar pa je deloma že izravnala.
- Št. 109 je, so opomnili, nekaj čisto posebnega - so dnevi ko dosega tudi po 12 m napredka na dan, a tudi dnevi, ko je dnevni napredek komaj poldrugi meter. Podobno baje velja tudi za številko 104.

Na splošno so ugotovili, kar bi navsezadnje iz navedenih opomb za posamezne številke lahko ugotovil tudi kdo drug, da naše priprave ne napredujejo, kot bi po planih morale.

Kaj nameravajo v pripravah sami ukreniti za boljše izpolnjevanje svojih delovnih nalog?

Dogovorili so se:

- V kratkem bodo za vse pripravske številke uvedli dnevno evidenco doseženih in planiranih delovnih učinkov tako pri izdelovanju novih kot obnavljanju starih jamskih prog ter jo v obliki tabel sproti posredovali vsem rudarjem.

Na občasne visoke delovne učinke številke pa bo moral sleherni v pripravah začeti gledati z vidika, da se nikoli ne da predvideti vseh problemov, ki lahko nastanejo in zaradi katerih lahko učinki v naslednjem obdobju padejo globoko pod plan.

- Uvedli bodo periodične sistematične remonte vseh 13 napredovalnih strojev, nov napredovalni stroj F 6-A, ki ga še dobijo, pa bodo namenili izključno za rezervo, če se kateri od sedanjih strojev pokvari ali pride na vrsto za sistematičen remont.

Podobno, so orenili, nameravajo ukrepati tudi na mehaniziranih čelih, saj bi naj tudi za-

nje bil en komplet odkopne mehanizacije v rezervi, tako da bi se moštvo z mehanizacije, ki gre pred prestavilom v drugi del jame v remont, lahko brez čakanja v celoti premestilo k rezervi.

V pripravah pa sicer nameravajo najprej poslati v sistematični remont stroja pripravnih števil 16 in 109.

- Poleg nakazanega pa si bodo vse pripravke številke prizadevale utrditi kolektivno skrb, da je treba vsako okvaro pripravnih strojev takoj odpraviti - kot tudi, da se strojev ne plača obremenjevati prek njihovih zmogljivosti z nepravilnim delom (zamikanje stroja z njegovo rezalno glavo, recimo, ipd.), saj so na tak način doseženi visoki delovni učinki neekonomični, ker pride predčasno do potreb po zamenjavi strojnih delov, ki so zelo dragi in jih je večino treba še uvoziti, dobavni roki pri uvozu pa so vedno daljši.

- Poudarili so tudi, da bo bolj kot doslej treba skrbeti tudi za smotrnost dela na splošno. V tej zvezi so posebej omenili predvrtavanje, češ da ponekod včasih delajo predolge vrtine, glede na določen profil predvrtavanja. Dejali so, da so vrtine, kolikor sežejo izven profila, nekoristno delo, kot je nekoristno delo tudi vsaka razlika v dolžini vrtine, ki nastane zaradi preostrega smernega kota predvrtavanja.

Glede časa predvrtavanja pa so se dogovorili: delavci za predvrtavanje morajo biti razporejeni tako, da bodo na voljo v delovnem času vsake delovne izmene.

Nasteti ukrepi, za katere so se dogovorili in jih bodo sami začeli uresničevati takoj, pa se samo jedro njihovih dogovorov za boljše delovne rezultate, saj je na sestanku bilo sprejetih še dosti drugih dogovorov za delo te in one pripravke številke. Dosti je bilo še drobnih priporočil za racionalnejše delo, opomb o slabem izkoriščanju delovnega časa ter številčnega ugotavljanja in ocenjevanja delovnih rezultatov. Vse to pa v podrobnostih ne kaže razgrinjati, saj bralcem, ki ne poznajo strokovnega področja jamskih priprav, tudi ne bi bilo razumljivo.

V pojasnilo, o čem vse so razpravljali, pa bi morebiti le kazalo omeniti, da jim tudi pri teh podrobnostih ni šlo za izboljšanje njihovih delovnih rezultatov, ki bi temeljilo na garanciji - na telesnem izčrpanju delavcev. Nasprotno, pregledovali so vse možnosti, da bi bilo čimmanj nepotrebnega fizičnega dela in čim večji izkoristek delovnih sredstev. Tako so, na primer, poudarili tudi nujnost pomoči strelcev pri napredovanju skozi sloje, v katerih je tudi kamenje, za katero pa se je treba dogovoriti pravi čas - vsaj 2 dni pred potrebo po odstreljevanju, in to prek pristojnega poslovođa. Potem, poudarili so nujnost uskladitve dostave materialov z napredovanjem vsake pripravke številke - pa čeprav bi začasno bilo treba kakega delavca iz priprav "posoditi" transportu; toda le "posoditi", ne pa premestiti. Sicer pa so tudi vsi njihovi že prej nakazani dogovori usmerjeni v izboljšanje rezultatov dela na osnovi čim večjega izkoriščanja zmogljivosti delovnih sredstev ...

Za boljše izpolnjevanje svojih delovnih nalog pa v jamskih pripravah pričakujejo več prizadevanj tudi v naših drugih delovnih enotah in službah

Prvo od teh njihovih pričakovanj zadeva boljše zadovoljevanje njihovih potreb po sposobnih kvalificiranih delavcih, posebno po ključavničarjih in kopačih.

Njihova lastna prizadevanja in dogovori za boljšo izkoriščenost pripravnih strojev, denimo, bodo baje ostali v marsičem le pri besedah, če vsaka pripravka številka ne bo imela svojega ključavničarja, ki bo dovolj usposobljen za vsa dela, ki jih zahteva delovno mesto ključavničarja za pripravsko mehanizacijo. Prav tako pa je za večjo nepretrganost dela vsake pripravke številke potrebno zadostno število usposobljenih KV kopačev - najmanj trije, ne pa samo po dva, kot jih imajo zdaj nekatere številke.

Takoj za tem pričakujejo boljše sodelovanje med vsemi jamskimi pomožnimi službami, zlasti s transportno službo, ki si mora prizadevati za bolj pravočasno dostavo materialov (in to na predvidena mesta) - kot tudi za usklajen odvoz premoga in drugega (tudi strojev in naprav, namenjenih za remont; primer pomanjkljivosti v tej zvezi: nedavno je ena pripravke številke sama takoj naložila pokvarjeno vrtalno garnituro na cicko, garnitura pa potem dolgo ni prišla iz jame, da bi jo popravili).

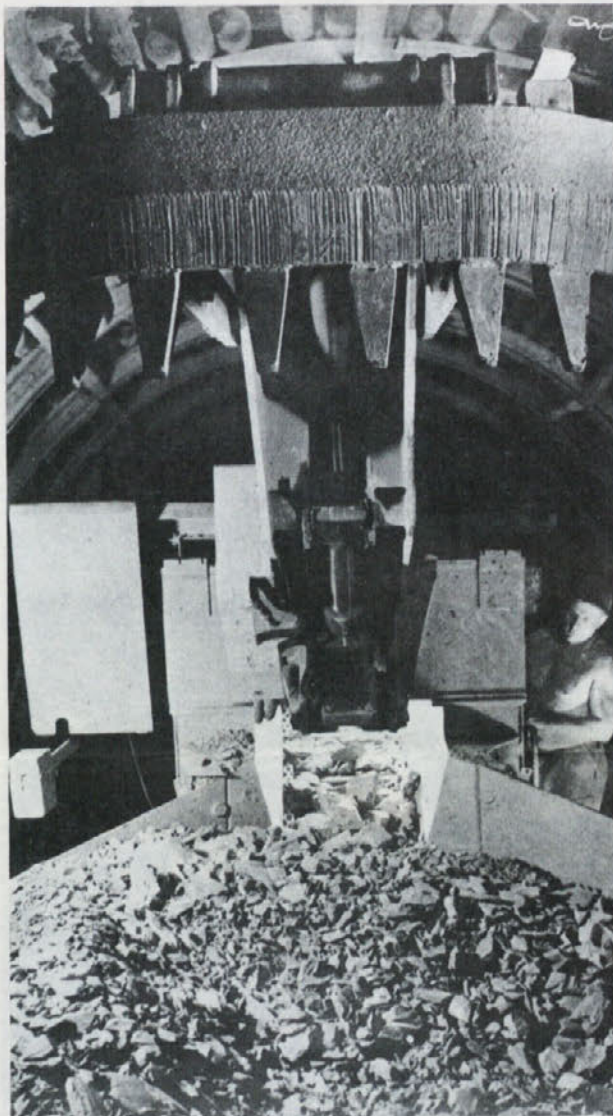
Glede na to, da imajo v pripravah sedaj samo 13 napredovalnih strojev, ki vsi obratujejo, in vsak izpad katerega koli stroja hudo prizadene izpolnjevanje njihovih nalog, pričakujejo tudi, da jim bo TOZD ESO čimprej in kvalitetno opravljala vse potrebne storitve za njihove stroje - tudi konstrukcijske rešitve, ki jih zahtevajo nekateri deli novih pripravnih strojev, ker ne ustrezajo pogojem naše jame.

Od pristojnih strokovnih služb in samoupravnih organov REK pa pričakujejo, da bodo pri proizvodnji strojne opreme za jamske priprave dosegli uskladitev nadaljnjega

izdelovanja te opreme za našo jamo z večjimi konstrukcijskimi spremembami, ki so potrebne in sta jih doslej morale opraviti TOZD ESO in jamska mehanizacija, da je bila ta oprema, čeprav nova, sploh uporabna v naši jami. Hkrati pozivajo strokovne službe in organe upravljanja REK tudi k zagotavljanju potrebnih količin rezervnih delov za pripravsko strojno opremo.

Na rob vsega povedanega pa je treba omeniti še njihovo negodovanje, češ da nekatere jamske delovne enote delo v pripravah podcenjujejo, ko menijo, da so delovni napori pripravnih delavcev veliko manjši, kot so njihovi.

Na to njihovo negodovanje bi dejali, kar so navsezadnje ugotovili tudi sami: pač še vedno vsak vidi preveč le sebe in svoje delo, kar pa mu zastira resnico, da drug brez drugega pri delu ne bi nikamor prišli! (rb)

Zahodnonemški stroji in naprave za odpiranje in pripravo slojev premoga - nakladalec pri izdelavi proge.

V nekaj vrstah

Potrebe po premogu do leta 1980

Razvojne tendence za razvoj jugoslovanskih premogovnikov od leta 1974 do 1980 so dobile svojo končno obliko. V združenju premogovnikov Jugoslavije pravijo, da bo celokupnogradivo obravnavano v naslednjem obdobju na pristojnih mestih. Prišli so do sklepa, da je v naši državi možno proizvesti letno okrog 84 milijonov ton črnega in rjavega premoga ter lignita. Toliko bi ga namreč potrebovali za potrebe elektrogospodarstva, industrije in ostalih porabnikov. Ta program pa bo mogoče uresničiti, če bodo na razpolago potrebna sredstva v višini preko 10 milijard din. Način financiranja oziroma konstrukcije financiranja razvojnih programov premogovnikov doslej v celoti še ni znan. Predvideno je, da naj bi vsako naslednje leto proizvedli okrog 9 milijonov ton dodatnih količin premoga, kar pomeni, da bi se morala proizvodnja do leta 1980 potrojiti. Malo pa je verjetno, da se bo to tudi uresničilo. Posebno pomembno je v tem načrtu razvoja vprašanje rudarskih kadrov, ki jih za predvideno proizvodnjo v naslednjih letih ni dovolj. S tem dejstvom pa se že soočajo premogovniki, v bodoče pa se bo morala s tem dejstvom soočiti celotna energetika.

Problematika oskrbe z energijo v Sloveniji

V Sloveniji je stalno navzoča pereča problematika oskrbe s kakovostno energijo pa tudi skrb za zagotovitev sredstev, potrebnih za izgradnjo elektrogospodarskih objektov, s posebnim ozirom na roke dograditve. Energetska bilanca za to leto je usklajena tako, da predvideva nabavo določenih količin premoga iz SR BiH. Posebno bodo obremenjene še termoelektrarne. Potrebno bo varčevati z energijo na vseh področjih, kljub temu pa bo treba občasno računati z izločitvijo nekaterih zmogljivosti zaradi redukcij, ker večina objektov dela na meji svojih zmogljivosti.

Pričetek obratovanja termoelektrarne Tuzla IV

Pred nedavnim je pričela obratovati nova termoelektrarna Tuzla IV z močjo 200 megavatov. Energija te elektrarne je namenjena Hrvatski. Hkrati pa so pričeli z izgradnjo termoelektrarne Tuzla V, z zmogljivostjo 215 megavatov, ki pa bo proizvajala energijo za Slovenijo in Bosno.

Termoelektrarna Kosovo V kasni

Termoelektrarno Kosovo V gradijo že dalj časa. Imela bo moč 210 megavatov. Po vsej verjetnosti bo začela s proizvodnjo električne energije v I. trimesečju 1975. Pri končnih delih je prišlo do zakasnitve dobav domače opreme.

Kredit za Kreko-Banoviči

Export-Import banka v Washingtonu je pred nedavnim podpisala pogodbo o odobritvi posojila Titovim rudnikom Kreka-Banoviči, Tuzla. Uporabili ga bodo za nabavo težke mehanizacije iz ZDA. Odobrila je direkten kredit v znesku 9,668.250 dolarjev ali 45 % od skupne vrednosti opreme, ki sicer znaša 21,485.000 dolarjev. Banka bo prav tako garant za nadaljnjih preko 9 milijonov dolarjev iz privatnih virov. Rudnik Kreka-Banoviči pa bo plačal 10 % vrednosti od tega, to je 2,148.500 dolarjev. Z nabavo opreme se bo proizvodnja premoga povečala od sedanjih 8 na bodočih 12 milijonov ton premoga. S tem bodo precej pripomogli k ublažitvi energetske situacije v državi. Z nabavo opreme se bo namreč zelo povečala proizvodnja premoga na površinskih kopih, pa tudi v jami.

Evropi grozi pomanjkanje premoga

Po študiji MRT (britanske pomorske agencije za raziskave) grozi Evropi leta 1980 resno pomanjkanje premoga. Japonska pa si je, nasprotno, z dolgoročnimi pogodbami zagotovila za leto 1980 zadostne količine premoga. Leta 1980 bo v svetu na razpolago za izvoz 135 milijonov ton premoga, uvozne potrebe pa bodo znatno višje; znašale bodo 160 do 165 milijonov ton. Do začetka prihodnjega desetletja bi potrebovala Evropa letno 70 do 105 milijonov ton premoga iz prekomorskih držav, računa pa lahko le z 42 milijoni ton. Japonska je sklenila za leto 1980 pogodbo o dobavi 87 milijonov ton premoga. Do leta 1985 se bo zaradi pospešene izgradnje nuklearnih elektrarn položaj verjetno izboljšal, premogovna konjunktura bo torej kratkotrajna.

Energetski kompleks v Sibiriji

Strokovnjaki državnega komiteja za načrtovanje SSSR so začeli z izdelavo projekta velikega energetskoindustrijskega kompleksa, ki ga bodo zgradili v Vzhodni Sibiriji v razdobju med 1976. in 1990. letom. Osnova temu kompleksu bo Kansk-Ačinski premogovni bazen, v katerem bodo zgradili večje število termoelektrarn in industrijskih objektov. Premogovne plasti so debele tudi do 60 m, leže pa na mnogih mestih na površini. Okrog 80 milijard ton rjavega premoga bodo na tem področju lahko pridobili s površinsko eksploatacijo, medtem ko znašajo skupne rezerve premoga v tem bazenu okrog 1.200 milijard ton. V Sibiriji so se odločili zgraditi še več podobnih energetsko-industrijskih kompleksov (Sajanski, Bratska hidroelektrarna, itd.).

Proizvodnja premoga v ZDA

Po uradnih podatkih je znašala proizvodnja premoga v ZDA v letu 1973 skupno 590 milijonov ton; skupno z lignitom. Proizvodnja je bila za 5 milijonov ton manjša od tiste v letu 1972. Skupno vrednost proizvodnje premoga cenijo na 4,8 milijard dolarjev. Potrebe po premogu so se povečale predvsem v elektrarnah in koksarnah.

Lojz Ojsteršek

Na obisku pri naših novih delavcih v Vinski gori

O vzroku mojega obiska

Vidim jih. Opazujem. Že dolgo. Prihajajo v gruče. Ča-

Naši samci v Vinski gori - Hrana pravijo, da je dobra in obilna, kako je z urejenostjo prostora, pa vidimo.

93 % energetskih zalog odpade na premog

Upoštevač sedanji obseg porabe, bo do konca stoletja porabljenih 90 % rezerv nafte, 70 % rezerv plina ter le 2 % rezerv premoga. Raziskavo je opravila evropska bančna skupina Europartner, od nemških bank je sodelovala Commerzbank. Kljub visokim rezervam premoga pa skupina v svojem poročilu poudarja, da je za komercialno izkoriščanje primernih le 50 % zalog premoga.

Uporaba laserja v rudnikih

Laserski žarek je primeren za vžiganje eksploziva na daljavo na površinskih kopih. To so ugotovili strokovnjaki rudarskega instituta v Tatabany na Madžarskem. Med poizkusom so uporabili laser, katerega impulz je po moči podoben blisku. Eksplozivo je možno aktivirati iz razdalje nekaj kilometrov.

Iz Srečno, glasila Zasavskih premogovnikov

kajo. Tavajo po hodniku drugega nadstropja v Prešernovi 5. Posedajo po stopnicah in se mrmraje pogovarjajo. Čakajo, da pride eden zadrugim od njih na vrsto v oddelku za zaposlovanje, v oddelku kadrovske evidence. Drug drugega čakajo, dokler vsi ne opravijo. Potlej se zopet družno odpravijo ... Kam, se vprašujem. V Kersnikov 2? V Kersnikovo 3? ...

Prihajajo iz Bosne, Kosmeta, Makedonije. Pravzaprav zdaj skoraj ne prihajajo več. Nimamo jih kam dati, čeprav bi radi, da bi še prihajali. Oba naša samska doma sta polna. Nastanili smo jih v Topolšici, Vinski gori - kjer koli se je v bližini dalo. Zdaj zaenkrat ne najdemo več prostora zanje ...

Kaj delajo? Kako se počutijo? Kaj si želijo, ko pridejo. Kaj o njih mislijo drugi, domačini? ... Vedno mi ta vprašanja rojijo po glavi, ko se spomnim nanje. Potem se naenkrat odločim: začel jih bom obiskovati, da najdem odgovor na ta vprašanja, in najprej obiščem tiste, ki smo jih nastanili v Vinski gori - v šoli, ki ni več šola.

Kaj pravijo o naših fantih v Vinski gori tamkajšnji krajani?

Kaj mislijo o naših novih delavcih domačini, me je vedno najbolj zanimalo. Zato sem že med vožnjo na obisk k našim fantom v Vinski gori sklenil, da se o tem pozanimam

najprej. Toda kje, pri kom, sem premišljeval. Ker Vinsko goro poznam, je odgovor prišel kar sam od sebe: v bifeju Pri Janu, pri gospodarju ali gospodinj! Saj, kje drugje, če ne pri pijači, se ljudje najbolj razkrijejo.

Ko sem potem prišel v Vinsko goro in se ustavil pred bifejem ter vstopil, je bila notri gospodinja Marija. Rade volje je odgovorila na vse, kar sem jo vprašal o naših fantih. Povedala je, da kot krajanka lahko reče, da so se bolj bali prihoda naših fantov, kot je bilo treba. "Mirni so. Ko včasih pridejo v bife, popijejo kakšen kozarček, kakšno kavico, se malo pogovorijo, mirno vstanejo in odidejo. Mislim, da jim popivanja in ustvarjanja nereda ne more očitati noben resen domačin," je še posebej poudarila, preden sem se od nje poslovil.

Potem sem se odpravil k fantom v šolo.

Pri njih v šoli

Sprejeli so me prijazno in veseli so bili, ko sem jim razložil namen svojega obiska, češ da bi se rad pomenil z njimi, kako žive in se počutijo tu gori in sploh v Velenju. Takoj so mi začeli razlagati svoje drobne težave, želje in potrebe, počutje pri delu v jami (domala vsi so namreč jamski delavci) in v kolektivu, še prej pa so mi razkazali prostore, v katerih živijo.

Videl sem, da je v obeh lepih in svetlih nekdanjih učilnicah po 14 postelj, ki so v eni učilnici bolj slabo pospravljene, in na tleh precej zanemarjen in prašen parket; najbrž hodijo po njem kar v čevljih.

Povedali so mi, da v učilnici, ki je boljše pospravljena, žive tisti, ki govorijo šiptarski in so prišli s Kosmeta, v drugi pa so s srbohrvatskega jezikovnega področja; da so sobe pospravljene inočiščene pač toliko, kolikor jih pospravijo in očistijo sami, saj jih vzdržujejo z lastnim rediteljstvom, ker čistilk nimajo. Ko sem jim očitel premalo skrb za parket, pa so rekli, da nimajo ne omaric, kamor bi shranjevali čevlje, ne enotnih copat ali cokol za v sobo. Tudi kakšna omara za obleko in nočna omarica bi jim baje prišla prav, da bi jim oblačil ne bilo treba obešati po stenah na žeblice in da se jim osebne drobnarije ne bi vlačile po posteljah in stoli. (Op. urednika - Najnужnejše pohištvo zdaj že imajo.)

Potlej smo se pogovarjali o hrani. Vsi kot eden, s katerimi sem se pogovarjal - med njimi so bili Zdravko, Slobodan, Borislav, Dragoljub, Stojko, Ljubiša - so hrano pohvalili, razen fantov s Kosmeta. Da je dobra in obilna - tako njeni glavni obroki, ki jih dobijo iz menze Vegrada, kot malice - so rekli. Fantje s Kosmeta pa bi baje bili tudi takega mnjenja, če ne bi bilo svinjskega mesa. Tega zavračajo, ker ga ne jedo, a kaj si morejo, ko so pa drugi odločno proti, da bi se mu zaradi njih morali odpovedati.

In kaj pravijo o delu v jami?

"Za naše pojme je delo dobro organizirano. Nadzorniki in prvopisani nam zelo zelo gredo na roke in pomagajo z delovnimi nasveti, da bi se čim preje privadili na jamo," je njihovo skupno mnenje. "Glede na to, koliko je nesreč pri delih zunaj in na cestah," je dodal eden izmed njih, "pa tudi nevarno ni." Cstali so mu pritrdili. Ko sem jih vprašal še glede osebnega dohodka, so prav tako izrazili zadovoljstvo, s pripombo, da je pač tako: kolikor delaš, toliko dobiš in toliko veljaš v jami - in da oni zaenkrat še niso navajeni tempa našega dela in sploh hitrega tempa življenja v Velenju, a upajo, da ga bodo sčasoma ujeli.

Na vprašanje, če so se odločili, da za stalno ostanejo pri nas, pa so pritrdili tovarišu, ki je dejal: "Iskreno rečeno, še ne moremo reči niti, da bomo ostali, niti da bomo čez čas odšli. Čas bo prinesel svoje."

"Ali kaj še posebno hudo pogrešate?" me je nadalje zanimalo.

Na to vprašanje so kar navalili s pritrdilnimi odgovori in željami. Iz njih se da sklepati, da si predvsem želijo stika z našo mladinsko organizacijo; da bi sodelovali pri njenem delu; da bi jih ta uvedla v preživljanje prostega časa v Velenju in jim zlasti pomagala pri njihovem vključevanju v velenjska športna društva in klube, kajti med njimi so taki, ki so bili doslej zelo aktivni športniki.

Med njimi je, denimo, težkoatlet, dvigalec uteži Stojko Pekočević, ki bi se rad včlanil v mestni težkoatletski klub - že na pogled močan kot gora najbrž ne bi imel težav pri sprejemu v ta klub, če bi vedel kje si ga lahko uredi. Med njimi pa so še aktivni rokometaši in nogometaši, da ne omenim nekaterih, ki se do sedaj še niso ukvarjali z nobenim športom, pa imajo zanj interes in očitne zmožnosti.

Mislim, da je v tem pogledu tem našim fantom, in sploh vsem našim mladim novim delavcem, treba priskočiti na pomoč. Kolikor sem vedel, sem jim glede športa dal nekaj napotkov že jaz.

Povedal sem jim, na primer:

- Glede vključitve v Težkoatletski klub Velenje se pozanimajte pri predsedniku kluba Ludviku Uranjeku v RŠC ali pa v večernih urah v telovadnici RŠC, kjer imajo člani

redne treninge.

- Glede rokmeta se prek mladinskega aktiva v samskem domu REK povežite z Romanom Repnikom, ki dela v naši TOZD "proizvodnja gradbenega materiala."
- Glede atletike se lahko prek uprave samskega doma povežete z Vero Zupančič, ki dela v knjigovodstvu naše TOZD "stanovanjsko gospodarstvo" in je predsednica Atletskega kluba Velenje.
- Prek mladinskega aktiva v samskem domu REK pa se lahko dogovarjate tudi za sodelovanje na sindikalnih športnih tekmovanjih v REK.

Od športa smo besedo presukali na njihove želje po šolanju in napredovanju, na to, kako in kje so živeli in delali preden so prišli v Slovenijo, v Velenje, pa na vprašanja, kako se razumejo med sabo in v kakšnem odnosu so z našo kadrovske in socialno službo, ki morata največ storiti, da se novinec vpelje v delovno organizacijo in kolektiv.

Mislil, da so razgovora o tem bili najbolj potrebni, saj ni bilo treba vrtati vanje s dodatnimi vprašanji, da se razvije.

Drug drugemu so segali v besedo, da povedo svoje. Povedali so mi toliko, da sem utegnil pribeležiti le tisto, kar sem sproti ocenil za najbolj značilno in zanimivo; recimo pripoved Džabirja Avdulahija o sebi.

Prišel je v Velenje iz Prištine, kjer je uvidel, da ni zanj nobene perspektive, pa čeprav je končal tamkajšnjo gimnazijo. Džabirja je navdušil za prihod v Velenje njegov prijatelj, ki dela pri nas že osem mesecev - in ni ga razočaral, ima pa dve veliki želji: da bi dobil svojo sobo v Velenju, v samskem domu, in da bi mu odobrili odsotnosti od dela, kadar se bo dovolj pripravil za polaganje izpitov - vpisal se je namreč kot izredni študent na fakulteto za geografijo in zgodovino v Prištini. Hotel je študirati tudi redno, pa zanj ni bilo štipendije, zato je sklenil, da zapusti dom in vzame svojo bodočnost v svoje roke in si prisluži, kar mu doma ni bilo dano na up.

Potem je tu pripoved že starejšega njihovega sostanovca, ki se je peljal z mano, ko sem se vračal od njih v Velenje; imena si nisem zapomnil.

Pripovedoval je, da je pred prihodom v Velenje živel in delal tudi v Beogradu. "Kakšno življenje sem imel," se je spominjal. "Stanoval sem v neki ropotarnici. Pa slabo zaslužil. Tu pa nekateri jadikujejo, ker niti ne vedo, kaj je slabo! Razkošno stanovanje imajo tu v Vinski gori, če primerjam, kje vse stanujejo drugod, in upanje, da, če hočejo, kmalu pridejo v Velenje, v samski dom. In če bodo ostali, imajo v perspektivi zagotovljeno še družinsko stanovanje.

Premalo znajo ceniti tudi skrb kadrovske in socialne službe; kako skrbijo zanje. Pri vsem gledajo, da jim čimprej ustrežejo, pa vedno najdejo kaj, kar jim ni po volji. Vse, vse bi radi naenkrat.

Zase lahko rečem, da mi še na misel ne pride, da bi odšel iz Velenja in z rudnika," je končaval, preden sva se v Velenju razšla, pa še pridal, da gre tja k jezeru pogledat k neki hiši sobo, ki jo dajejo v najem; družino, da bi rad tudi preselil v Velenje, mi je zaupal, in da bi se zaenkrat sprijaznili tudi z eno sobo.

"Imam že velikega sina, in rad bi ga imel pri sebi, veste!" je zaklical, ko sva se že poslovila in bila že nekaj metrov vsaksebi.

Ševki Luma, že dve leti kopač v naši jami, pa je dejal - še v šoli, v Vinski gori: "Stanoval sem v samskem domu v Velenju, pa sem se raje preselil sem gori; takšen mir, tako čist zrak je tu - do avtobusa pa tudi ni več kot nekaj metrov pešačenja. Lepo je tukaj, in ne razumem nekaterih, ko negodujejo, češ da so oškodovani pri prostem času, ker niso v Velenju."

Pogovor je nanese, da smo se spomnili tudi na začetni tečaj iz slovenščine, za katerega je bilo ravno takrat razpisano prijavljanje. Vprašal sem jih, ali se bodo prijavili. Vsi, brez izjeme, so rekli, da se bodo; baje že zato, ker menijo, da, če več znaš, več veljaš.

Te dni obiščem še naše fante v Topolšici, da vidim, kako so se ti vživeli med domačini, v delo in naš kolektiv - da si pridem na čisto z odgovori na vprašanja, ki me mučijo, ko naši novi delavci odhajajo iz Prešernove 5, potem ko je za njimi sprejem v delovno organizacijo; da me morebiti zopet obide misel: "Kaj pa če niso takšne mali samski domovi, kot je ta v Vinski gori, za nekatere novince še boljši kot veliki. Saj, precej naših fantov je v Vinski gori nekako bliže doma, kot bi bili v Velenju, samo to in ono jim je treba še urediti. Skoraj bi pozabil: za zimo bo jim treba priskrbeti nove peči - te, ki jih zdaj imajo, dajejo premalo toplote, pa tudi slabo vlečejo. In na drugačno rediteljstvo bo tudi treba pomisliti v Vinski gori ...

Tine Štajner

REKREACIJA - II. DEL

Organizacija rekreativne aktivnosti v delovni organizaciji

Vsekakor je organizacija rekreativne aktivnosti najvažnejši faktor, če hočemo to aktivnost oživiti v polni meri. V ta namen se osnuje v delovni organizaciji KOMISIJA, ki ima različen naziv, vendar vedno enak cilj - vključiti čim večje število delavcev v rekreativno aktivnost in jo čim bolj organizirati v splošno zadovoljstvo udeležencev. Naziv oziroma ime KOMISIJE ni važno, temveč so bistveni njeno delo in naloge. Zato bom nadalje govoril izključno o njih, brez poudarka na njenem imenu oziroma nazivu.

Zgoraj in desno - Iz slavnostnega mimohoda športnikov na dan praznovanja letošnjega praznika naše občine

KOMISIJA ZA REKREACIJO

Komisija se formira v kolektivu z namenom, da organizira delo na področju rekreativne aktivnosti med delavci in uslužbenci in na ta način vpliva na izboljšanje njihove zdravstvene in delovne kondicije. S tem ciljem izvaja in organizira različne aktivnosti in pri tem tesno sodeluje z različnimi organizacijami in skupnostmi za telesno in kulturno dejavnost v kolektivu in občini. To sodelovanje se kaže v usklajevanju programov dela, to je, pri organiziranju strokovnega kadra, organiziranju in izvajanju delavskih športnih iger, izkoriščanju objektov za rekreacijo (na primer bazenov in igrišč), ipd.

Izbir komisije opravimo na sledeči način:

V kolektivu se najprej formira INICIATIVNI ODBOR, katerega dolžnost je, da razišče osnovne pogoje za formiranje komisije. Naloga članov odbora je, da med člani kolektiva najdejo ljudi, ki bodo najbolj sposobni za uresničitev nalog, ki so postavljene pred komisijo.

Pri izbiri teh ljudi je treba misliti na to, da morajo biti med njimi tudi takšni, ki se bodo lahko usposobili za organizatorje za posamezna področja rekreacije, in tudi takšni, ki bodo lahko prevzeli mesta inštruktorjev v posameznih sekcijah.

Naloga članov iniciativnega odbora pri izbiri teh ljudi je torej različna, vendar cilj je eden.

Potem odbor predlaga listo izbranih kandidatov kolektivu, da ta izbere najprimernejše člane komisije. Število članov komisije je odvisno od več dejavnikov, in sicer od števila članov kolektiva, interesa za rekreativno dejavnost, materialnih pogojev, idr. V primeru, da je kolektiv velik in je tudi interes za rekreativno dejavnost velik, je treba organizirati tudi PODKOMISIJE - strokovne orga-

ne, ki pomagajo komisiji pri hitrem in učinkovitem izvajanju nalog.

Tako formirana komisija izvoli svojega predsednika in tajnika, ostalim članom pa naloži konkretne naloge v sklopu programa rekreacije, te so: organiziranje in vodenje tekmovanj, usposabljanje strokovnih kadrov, organiziranje in vodenje netekmovalnih aktivnosti, skrb za rekvizite in opremo ter reševanje materialnih vprašanj.

Komisija mora imeti najmanj 2-letno mandatno dobo, ker je tolikšen čas potreben za začetek izvajanja postavljenih nalog in organiziranje rekreativne dejavnosti. Kljub temu pa mora biti komisija v pogledu menjave oziroma dopolnjevanja svojih članov elastična.

Delo komisije se odvija na sestankih, kjer se najvažnejši sklepi in smernice za njeno delo sprejemajo ob prisotnosti

sti večine njenih članov. O njenem delu na sestankih se vodijo zapisniki.

NALOGE KOMISIJE ZA REKREACIJO IN NJEN ODNOS DO ORGANOV V KOLEKTIVU

Podrobno razglabljanje o delu komisije poudarja sledeče njene naloge:

1. ORGANIZIRA - IZVAJA RAZLIČNA TEKMOVANJA (AKTIVNOSTI) V KOLEKTIVU IN IZVEN NJEGA.
2. ORGANIZIRA - IZVAJA RAZLIČNE NETEKMOVALNE AKTIVNOSTI V PROSTEM ČASU.
3. IZDELA PLAN (PROGRAM) AKTIVNOSTI, KI SE BODO IZVAJALE (ORGANIZIRALE) MED LETOM, S POSEBNIM Poudarkom NA AKTIVNOSTI V POSAMEZNIH LETNIH DOBAH.
4. IZDELA IN PREDLAGA PLAN FINANČNIH SREDSTEV (RAZDELITEV TEH ZA RAZLIČNE AKTIVNOSTI).
5. IZDELA PREDLOGE ZA RAZLIČNA TEKMOVANJA V KOLEKTIVU (DELAVSKE ŠPORTNE IGRE, TEKMOVANJA V ČAST PRAZNIKOV IN PROSLAV).
6. ORGANIZIRA DELO TEČAJEV ZA POSAMEZNE AKTIVNOSTI (PLAVALNI, SMUČARSKI TEČAJ, itd.).
7. SODELUJE PREK TEMELJNE TELESNO-KULTURNE SKUPNOSTI Z RAZLIČNIMI ORGANIZACIJAMI ZA TELESNO KULTURO V OBČINI (PARTIZAN, POČITNIŠKA ZVEZA, AVTO-MOTO DRUŠTVO, itd.).
8. SODELUJE S KOMISIJO ZA REKREATIVNO AKTIVNOST PRI OBČINSKEM SINDIKALNEM SVETU.
9. ZASTOPA POTREBO IN INTERES ZA RAZLIČNO REKREATIVNO AKTIVNOSTI PRED ORGANI V KOLEKTIVU (DRUŽBENOPOLITIČNIMI IN SAMOUPRAVNIMI).
10. SODELUJE V RAZLIČNIH AKCIJAH ZA IZGRADITEV OBJEKTOV ZA ŠPORT IN REKREACIJO (ZA POTREBE KOLEKTIVA IN OBČINE).
11. USPOSABLJA STROKOVNE KADRE ZA RAZLIČNE ŠPORTNE IN REKREATIVNE AKTIVNOSTI (INSTRUKTORJI OZIROMA VODITELJI IN ORGANIZATORJI).
12. NUDI POMOČ POKLICNEMU DELAVCU ZA REKREACIJO V KOLEKTIVU PRI ORGANIZIRANJU RAZLIČNIH AKTIVNOSTI.
13. ŠIRI TELESNO KULTURO IN REKREACIJO.
14. SODELUJE Z VSEMI STROKOVNIMI SLUŽBAMI IN DELAVCI V KOLEKTIVU, KI LAHKO USPEŠNO POMAGAJO PRI IZVAJANJU RAZLIČNIH AKTIVNOSTI (KADROVSKO IN SOCIALNO SLUŽBO, INFORMATIVNO SLUŽBO, SLUŽBO ZA ORGANIZACIJO LETOVANJ, OZIROMA SOCIOLOGI, PSIHOLGI, itd.).
15. VODI EVIDENCO IN STATISTIKO - IZDELA LETNO POROČILO O REKREATIVNIH AKTIVNOSTIH, itd.

V delovni organizaciji z večjim številom delavcev, kjer se rekreacija razvija v širšem obsegu, je nujno, da se formirajo tudi PODKOMISIJE.

Običajno se formirajo sledeče podkomisije:

1. Tekmovalna podkomisija oziroma podkomisija za posamezne veje športnih aktivnosti
2. Podkomisija za netekmovalne aktivnosti (svobodne ak-

ktivnosti po delovnem času - izleti, športne šole, aktivni delovni odmor, itd.)

3. Podkomisija za finančna vprašanja
4. Podkomisija za objekte, opremo in rekvizite
5. Kadrovska podkomisija
6. Podkomisija za evidenco in statistiko
7. Zdravstvena podkomisija
8. Podkomisija za propagando

Vseh naštetih podkomisij pa ni treba formirati naenkrat, ampak sčasoma oziroma po potrebi.

NALOGE PODKOMISIJ

1. Tekmovalna podkomisija

Skrbi za uspešno organiziranje in izvajanje vseh tekmovalnih aktivnosti.

Njena naloga je razvijanje tekmovalnih aktivnosti, izdelava predlogov oziroma predpostavk za tekmovalne prijavljane ekip in sodelovanje pri izdelavi enotnih kriterijev za delavske športne igre, prav tako pa, da odobri sistem tekmovalj, formira grupe, skrbi za sodnike in termine (kdaj in kje se bodo tekmovalja odvijala).

2. Podkomisija za netekmovalne aktivnosti

Organizira različne aktivnosti, katerih cilj ni tekmovalnost, se pravi, skrbi, da se vzporedno s tekmovalnimi aktivnostmi razvijajo tudi ostale potrebe in želje delovnih ljudi. Denimo: aktivni odmor med delovnim časom, poldnevni izleti, tekmovalne aktivnosti po svobodnem izboru, katerih cilj ni tekmovalnost, itd.

Organizira razne igre z žogo, poenostavljene z elementarnimi pravili, skrbi za plavalno in smučarsko šolo - organizira zabavne prireditve, itd.

3. Podkomisija za finančna vprašanja

Njena glavna naloga je ustrezna razdelitev vseh finančnih sredstev za rekreacijo prav na vsa načrtovana področja rekreativne dejavnosti v delovni organizaciji, vzporedno s tem pa skrbi, da se ta sredstva trošijo kot so bila razdeljena. Pri tem so mišljene dotacije in tudi sredstva, katerih viri so deli članarin, izkupički od raznih prireditev, delovnih akcij, zbiranja odpadkov, ipd.

Posebno vprašanje njenega dela predstavlja zagotovitev finančnih sredstev za rekreacijo pri OOS in njihovi konferenci, iz združenih sredstev delovne organizacije ter pri občinskem sindikalnem svetu in temeljni telesno-kulturni skupnosti.

Te možnosti je treba izkoristiti ter obrazložiti namen in potrebo. Pri tem je treba ustrezno upoštevati tudi postavko za šolanje novih kadrov za področje rekreacije.

4. Podkomisija za objekte, opremo in rekvizite

Že samo ime napove, da je delo te podkomisije kontakt z upravami športnih stadionov, vzdrževanje opreme in rekvizitov ter skrb zanje in tudi sodelovanje pri akcijah in organiziranju izgradnje in obnove novih in starih športnih objektov, ipd.

5. Kadrovska podkomisija

Njena naloga je skrb za strokovni kader, ki je potreben za organizacijo rekreacije in izvedbo njenega plana. Tako mora izdelati plan o potrebah po lastnih instruktorjih in organizatorjih, poleg tega pa poiskati ustrezno strokovno pomoč pri organizacijah in društvih za šport in rekreacijo zunaj delovne organizacije. Ker je jasno, da bodo v kolektivu mesta instruktorjev in organizatorjev zasedli delavci in uslužbenci, ki že imajo nekaj izkušenj za tako delo, je naloga podkomisije, da jim omogoči samo dodatno strokovno usposabljanje, in sicer na tečajih, ki ne bodo zahtevali, da bi se ti delavci preveč oddaljevali s svojih delovnih mest.

Njena posebna naloga pa je, da pred kolektivom pravilno razloži potrebo po profesionalnem vodji rekreativne dejavnosti, in to takrat, ko so pogoji v kolektivu za to zreli.

Ta podkomisija lahko vpliva tudi na šolanje sodniškega kadra iz vrst kolektiva, kar je eden od predpogojev za uspešno delo in izvedbo rekreacije.

Omenil sem že potrebo po instruktorjih oziroma voditeljih in organizatorjih rekreacije, zdaj pa naj povem še nekaj o njihovem delu!

To so ljudje, ki poleg profesionalnega vodje rekreacije skrbijo za izvedbo njenega plana; ki skupno s profesionalnim vodjem skrbijo za rekreativno delo kot motor v organizaciji rekreativne dejavnosti v podjetju. So tisti elementi, ki skrbijo za celotno rekreativno delo. Njihovo šolanje se lahko izvede z minimalnimi izdatki znotraj kolektiva, in sicer v obliki kratkega tečaja, za

katerega se angažirajo profesionalni športni delavci v občini in tudi profesionalni vodja rekreacije v delovni organizaciji.

DELO INSTRUKTORJA OZIROMA VODITELJA

Poučuje začetnike in vodi športno-rekreacijske skupine v svoji športni panogi.

Pripravlja ekipe za tekmovalne in pozna sojenje.

Učni načrt za instruktora oziroma voditelja bi izgledal takole:

1. OSNOVE TEORIJE TELESNE KULTURE	- 5 ur
2. POZNAVANJE ČLOVEKA	- 5 ur
3. METODIKA UČNO-ŠPORTNEGA DELA	
V NJEGOVI PANOGI AKTIVNOSTI	- 14 ur

DELO ORGANIZATORJA

Prireja in skrbi za potek organizacije športnih in rekreativnih dejavnosti v delovni organizaciji. Sestavlja splošne in posebne propozicije tekmovalj ter koledar tekmovalj. Razpisuje tekmovalja, obvešča, zbira rezultate, računa točke, skrbi za propagando in vodi evidenco o udeležencih.

Učni načrt za organizatorja:

1. OSNOVE TEORIJE REKREACIJE	- 4 ure
2. POZNAVANJE ČLOVEKA IN HIGIENA	- 3 ure
3. ORGANIZACIJA IN PROPAGANDA SVOBODNIH	

AKTIVNOSTI IN TEKMOVANJE

- 18 ur

4. PRAKTIČNO DELO

- 20 do 30 ur

Vzporedno v zvezi z voditelji in organizatorji naj povem še par besed o profesionalnem vodji rekreacije v delovni organizaciji, kajti ta naj bi bil duhovni vodja vsega rekreativnega dela, instruktorji in organizatorji pa le njegovi sodelavci!

Profesionalni vodja rekreacije v DO mora biti strokovno usposobljen človek; s posebno izobrazbo. Odgovoren je za delo komisije in podkomisij, skrbi za izvedbo plana - sodeluje s komisijo in podkomisijami za rekreacijo in z organi v podjetju. Poleg tega pa se povezuje tudi z organi izven kolektiva, od katerih lahko pričakuje pomoč; ti so:

1. Organi temeljne telesno-kulturne skupnosti
2. Občinski sindikalni svet
3. Občinski odbor socialistične zveze
4. Občinski mladinski komite
5. Organi posameznih klubov
6. Organi športne zveze in podzveze
7. Organi trenerske in sodniške organizacije
8. Organi združenja učiteljev in profesorjev telesne vzgoje

Od teh forumov je treba pričakovati pomoč v denarju, objektih, rekvizitih, opremi in strokovnih kadrih.

V kolektivu pa mora vodja rekreacije in njegovi sodelavci sodelovati:

1. s sindikatom
2. z delavskimi sveti
3. s skupnimi službami
4. z mladinsko organizacijo
5. s strokovnimi delavci (psihologi, sociologi, varnostnimi inženirji, idr.)

Treba je poudariti, da morajo biti vsem posameznim organizacijam poslani vlogi pravilno oblikovane (kot dopisi oziroma akti s podrobno obrazložitvijo predmeta). Samo tako se namreč lahko pričakuje, da bo vloga sprejeta v razpravo in ugodno rešena.

6. Podkomisija za evidenco in statistiko

Evidentira dogodke na vseh področjih rekreativne dejavnosti v kolektivu in na ta način preprečuje, da bi določeni dogodki potonili v pozabo.

Klasificira prireditve in tekmovalja, jih grupira po pripadnosti in zapisuje dosežene rezultate. Izdeluje statistike, navaja število udeležencev, daje grafične prikaze, itd.

Na osnovi rezultatov gornjega dela se postavljajo novi plani rekreacije.

7. Zdravstvena podkomisija

Skrbi, da se aktivnosti odvijajo v higiensko urejenih okoliščinah. Preprečuje nastopanje obolelih članov kolektiva, katerih organizem ne bi prenesel naporov. V tej podkomisiji bi obvezno moral biti zdravnik, sociolog in psiholog, če so v delovni organizaciji, drugače pa člani kolektiva, ki so na tem področju že delali.

8. Podkomisija za propagando

Ta s pomočjo različnih tehničnih sredstev v kolektivu obvešča in informira člane kolektiva o rekreativnih aktivnostih. V ta namen izkorišča interna glasila, ozvočenje, oglasne deske, ipd. Poleg tega lahko uredi izložbena okna, ki prikazujejo tekmovalne aktivnosti in podobno. Objavlja članke tudi v krajevnem časopisu, itd. Sicer pa bi se delo o propagandi šlo marsikaj napisati - vendar spada to v posebno poglavje. Vprašanja, ki bi jih v zvezi z njo še morali rešiti, so: v čem, kje in kdaj organizirati rekreacijo. Vendar, za rešitev teh vprašanj bi bilo treba izpeljati anketo v kolektivu in na tej podlagi izdelati tudi celoten plan rekreacije.

SHEMA PLANA REKREACIJE V KOLEKTIVU

1. Tekmovalne aktivnosti:

- a) nogomet (4 mesece)
- b) kegljanje (6 mesecev)
- c) odbojka (3 mesece)
- d) aktivnosti za 1. maj (po možnosti čimveč)

2. Netekmovalne aktivnosti:

- a) organizacija poldnevniških izletov
- b) organizacija celodnevniških in večdnevniških izletov
- c) organizacija svobodnih aktivnosti
- d) organizacija plavalne in smučarske šole

3. Strokovni kadri - usposobiti:

- a) 12 organizatorjev
- b) 6 instruktorjev oziroma voditeljev
- c) 6 sodnikov (kadrovska komisija)

4. Objekti:

- a) usposobitev terena 45 m x 30 m za svobodne aktivnosti
- b) izgradnja občinskega rekreativnega centra (pomoč pri izgradnji)

Navedel bi še organizacijsko shemo - strukturo organov za rekreacijo, kakršno imajo v železarni Sisak, ki je na področju rekreacije pri nas med vodilnimi.

SVET ZA REKREACIJO (9 članov)

1. KOMISIJA za TELESNO KULTURO (20 članov)
2. KOMISIJA za KULTURNO DEJAVNOST (20 članov)
3. KOMISIJA za DOPUSTE in IZLETE (20 članov)
4. KOMISIJA za LJUDSKO TEHNIKO (15 članov)
5. KOMISIJA za DRUŽABNO ŽIVLJENJE (20 članov)

(Vsi naštetni organi skupaj štejejo 104 člane.)

V ŽELEZARNI PO POTREBI USTANAVLJAJO TUDI PODKOMISIJE.

(Se nadaljuje)

Šport in šah

Šah v samskem domu

Izid drugega kola tekmovanja za prehodni šahovski pokal doma:

1. Kadro Šutić
2. Karel Uranjek
3. Safet Mešanović
4. Milan Ristić

Drugo kolo, ki je v letošnjem tekmovanju za pokal tudi zadnje, je prineslo nekaj presenečenj; Anton Vedenik, ki je osvojil prehodni pokal prvič, je zdaj šele peti, pokal pa je osvojil organizator tega tekmovanja Kadro Šutić.

Veliko presenečenje pa je vsekakor tudi doseženo drugo mesto upravnika samskega doma Karla Uranjeka, ki poleg obilice svojega dela še vedno najde toliko časa, da se udeleži vsakega šahovskega tekmovanja v domu, in da hkrati lahko ugotovimo še: tudi dober šahist je!

Drago Colnarič

Izidi sindikalnega prvenstva REK v streljanju z zračno puško

Tekmovanje je bilo sredi oktobra, udeležile pa so se ga samo moške ekipe jame VZHOD, TOZD zunanji obrati, ESO in DSSS ter ženska ekipa DSSS.

Rezultati - moški:

1. Jama VZHOD	748 krogov
2. Zunanji obrati	703 kroge
3. DSSS	600 krogov
4. ESO	497 krogov

Ženska ekipa DSSS je dosegla 232 krogov.

Rezultati prvih 15 posameznikov - moški:

1) Jože Satler (JV)	162 krogov
2) Karel Ožir (ZO)	155 krogov
3) Lozan Milošević (DSSS)	154 krogov
4) Branko Novačić (JV)	153 krogov
5-6) Jože Uranjek (ESO)	147 krogov
5-6) Valentin Jurovič (JV)	147 krogov
7) Ivan Jakopanec (DSSS)	146 krogov
8) Karel Koželj (ZO)	145 krogov
9-10) Franc Avberšek (JV)	143 krogov
9-10) Peter Sovinc (JV)	143 krogov
11-12) Niko Pečovnik (ZO)	140 krogov
11-12) Franc Podbevšek (ZO)	140 krogov
13) Karel Felicijan (JV)	130 krogov
14) Rudi Švajger (DSSS)	123 krogov
15) Slavko Tominc (ZO)	122 krogov

Posamezno ženske:

1) Danica Oblišar	92 krogov
2) Marija Kolar	76 krogov
3) Jožica Vučina	64 krogov

Za kapetana strelske ekipe REK je določen Jože Satler iz

jame VZHOD, ki bo skrbel za skupne priprave naše ekipe do občinskega tekmovanja.

Organizatorji tekmovanja se zahvaljujemo Hinku Boletu, predsedniku občinskega odbora strelcev občine Velenje, za aktivno pomoč in sojenje.

Referent za strelstvo
Lozan Milošević

Še to!

Hinko Bole je v imenu občinskega strelskega odbora podelil vsem strelcem, ki so dosegli 160 krogov ali več, diplomu odličnega strelca, tistim, ki so dosegli 140 krogov ali več, pa diplomu dobrega strelca.

Šah REK - Gorenje ob občinskem prazniku

Tradicionalno vsakoletno srečanje med sindikalnima šahovskima ekipama TGO Gorenje in REK je bilo letos odigrano 11. oktobra v Delavskem klubu v počastitev občinskega praznika.

Srečanje se je končalo z minimalno zmago sindikalne šahovske ekipe TGO Gorenje, ki je zbrala 51 točk, medtem ko jih je ekipa REK zbrala 49.

Letos je bila ekipa Gorenja ojačena z dvema novima dobrih igralcema - Jakopičem (I.kat.) in Ciganom, ki sta veliko pripomogla k zmagi Gorenja. Najuspešnejši igralec srečanja je bil član ekipe Gorenja Golob, ki je zbral 7 1/2 točk od 10 možnih.

Za ekipo REK so nastopili: Premužič, B. Brešar, Labus, M. Pevnik, Vukič (iz TEŠ), F. Nežmah, Šutić, Softić, T. Vedenik in Cvar.

Najuspešnejši igralci REK so bili: Brešar, Labus in Pevnik.

Minimalni poraz REK ne smemo smatrati za neuspeh, saj je ekipa Gorenja letos dosegla pomembne uspehe, na primer: izmed približno 500 sindikalnih šahovskih ekip, ki so nastopale v predtekmovanju po vsej Sloveniji, se je ekipa Gorenja uvrstila v finalno skupino in zasedla odlično 12. mesto.

O šahu še to!

V soboto, 12. oktobra, je drugokategorijec Cvar odigral simultanko v samskem domu REK na 20 šahovnicah. Rezultat srečanja je bil 15 : 5 za Cvara. Zmagali so Šučurovič, Rajh in Hankić, remizirali pa Mehmedović, Golač, Colnarič in Uranjek. Omeniti je treba tudi, da so se šahisti v samskem domu na to srečanje dobro pripravili, saj je rezultat zanje dokaj ugoden. Pri tem moramo pohvaliti prizadevnost njihovega vodja Šutića, ki organizira in vodi vsa šahovska tekmovanja v domu. Ob koncu srečanja so šahisti doma izrazili željo, da bi se takšna tekmovanja še večkrat ponovila.

Smučarji

IZLETNIK Celje nam je posredoval nekaj cen za smučanje na Golteh, kjer je po njihovi izjavi najcenejša smuka v tej sezoni.

REKREACIJSKO-TURISTIČNI CENTER - GOLTE

Cene za zimsko sezono 1974/75
(od 27.11.1974 do 31.3.1975)

1. Hotel GOLTE	polni penzion
TWC, balkon	140,00 din
TWC	130,00 din
hladna in topla voda	120,00 din
Depandanse	90,00 do 100,00 din (sobe v depandansi - brez vode)

Mozirska koč	80,00 din
Depandansa Mozirske koč	65,00 din

2. Žičnice	cena
a) nihalna žičnica	
- povratna vožnja posameznikov	20,00 din
- enosmerna vožnja posameznikov	15,00 din
- grupe nad 20 oseb, povratna vozovnica za osebo	15,00 din
- grupe nad 20 oseb, enosmerna vozovnica za osebo	10,00 din
- otroci do 10 let, povratna	10,00 din
- otroci do 10 let, enosmerna	8,00 din
- šolske skupine do 4. razreda: povratna	10,00 din
- enosmerna	8,00 din
- šolske skupine od 4. razreda dalje: povratna	12,00 din
- enosmerna	10,00 din
b) sedežnica	
- povratna	8,00 din
- enosmerna	5,00 din
- skupine nad 20 oseb	5,00 din
c) vlečnice	
- Poljane	2,00 din
- Turist	2,00 din
- Morava	3,00 din
- Stari Stani	5,00 din
- Ročka planina	4,00 din
- Skima	2,00 din
- prenosna	1,00 din
- Kladje	5,00 din
d) celotni sistem žičnic	
- sezonska vozovnica z veljavnostjo od 1.10.1974 do 30.4.1975, s pogojem, da je opremljena z imetnikovo sliko	650,00 din
- sezonska vozovnica z veljavnostjo od 1.10.1974 do 30.4.1975 - vsak delavnik	350,00 din
- vozovnica za penzijske goste do 10 dni	200,00 din
- dnevna karta za penzijske goste, ki bivajo nad 10 dni, za vsak naslednji dan	20,00 din
- petdnevna vozovnica za čas ponedeljek - petek	120,00 din
- dnevne karte: sobota, nedelja, praznik delavnik	70,00 din
- poldnevna ob delavnikih	50,00 din
- ski-boom za šolske skupine od ponedeljka do petka	35,00 din
3. Parkiranje	
- za osebni avtomobil	2,00 din
4. Izposojevalnica smuč	
- smuč za 1 dan	25,00 din
- čevlji za 1 dan	15,00 din
- sani za 1 dan	15,00 din

Popravilo smuč se zaračunava po dejanskih cenah materiala in 40,00 din delovna ura.

Za penzijske goste, ki izkoriščajo smučarsko opremo najmanj sedem dni, dajemo 30 % popusta na gornje cene.

CELJSKA KOČA

Polni penzion	100,00 din
Dnevne vozovnice:	
- sobota, nedelja, praznik	30,00 din
- delavnik	25,00 din
- poldnevna, delavnik	20,00 din
- vrednost 1 vožnje (točka)	3,00 din

Penzijski gostje, ki izkoristijo najmanj 5 polnih penzionov, imajo brezplačno vozovnico za žičnico.

ŽELIMO VAM DOBRO SMUKO!

Ivan Jakopanec
(športni referent DSSS)

Za šalo in zares

Predlog RoM za 7 ha-ha!

- Še nikoli ga nisem slišal toliko in tako ognjevito govoriti!
- Tokrat so njemu odbili od plače!

- Ti, ne bodi predrzen!
- Saj nisem nič rekel.
- Nisi, pa bi rad!

- Danes se ga bom napil na smrt!
- Grem še jaz. Rad bi umrl skupaj s tabo.

S sindikalnega športnega srečanja TOZD TEŠ - Radenci

Letos so na tem že tradicionalnem srečanju - saj je že deseto po vrsti - potegnili krajši konec elektrarničani; dosegli so skupno 8 točk, gostje iz Radenc (kajti letos je bilo srečanje v Šoštanju, Velenju in Belih vodah, drugo leto pa bo zopet v Radencih) pa 14 točk.

Rezultati tekem v posameznih panogah so bili naslednji (TOZD TEŠ - Radenci, v točkah):

1. Šah	0 : 2	4. Kegljanje, moški	2 : 0
2. Namizni tenis	0 : 2	5. Kegljanje, ženske	0 : 2
3. Streljanje:		6. Odbojka	2 : 0
- z zračno puško	0 : 2	7. Košarka	2 : 0
- z MK puško	0 : 2	8. Ribolov	0 : 2
- na glinaste golobe	0 : 2	9. Tenis	2 : 0

Razen v tenisu, v streljanju z MK puško in na glinaste golobe ter v ribolovu so bila vsa tekmovanja pod streho. Pri tekmovanjih na prostem jim je nekoliko nagajalo vreme - z izjemo ribičem, ker vemo, da ribe v dežju bolj prijemajo; in še res je, saj so imeli dober ulov!

Nekaj najboljših posameznikov:

- pri kegljanju od gostov Brvusi, iz TEŠ Krumpačnik (pri ženskah od gostov Markovičeva, iz TEŠ Kladnikova);
- pri ribarjenju od gostov Lamut (137 rib), iz TEŠ Bizjak (kar 192 rib);
- pri streljanju z MK puško od gostov Gregorin, iz TEŠ Ojsteršek;
- pri streljanju z zračno puško od gostov Ciglt, iz TEŠ Kočevar.

Zmagovalnim ekipam in najboljšim posameznikom so na skupni slovesnosti podelili diplome.

Srečanje je bilo 5. oktobra, se pravi, v okviru praznovanja praznika občine Velenje.

Lojz Ojsteršek

- Obtoženi, ste že bili kdaj kaznovani?
- Sem, tovariš sodnik.
- Zakaj?
- Udarjal sem z glavo v zid.
- Pa saj to ni kaznivo!
- Veste, glava ni bila moja.

Dalmatinec jezdi osla in za kratek čas poje: "Ja sam mla-di Dalmatinac ..."

V tem se oglasi osel: "I-a! I-a!"

Dalmatinec pa: "Šuti more, ti si magariac!"

Žena možu: Če bi bila olimpiada godrnjačev, bi ti sigurno dobil zlato medaljo!

- Dragi možek, ločujem se!
- Res? Toda zakaj?
- Veš, nočem biti poročena z rogonoscem.

Tone Šeliga

Pajkova razsodba

Pravkar sem obesil plenice in pomil posodo - ter za na-

grado dobil prosto. V želji, da bi še kaj postoril, sem se zvrnil na kavč in čakal na naslednje povelje. Zazrl sem se v strop in opazil kako se v kotu prepirata pajek in muha.

Pajek je rogovilil s svojimi kraki in kričal nad muho: "Kdo vam je sploh dovolil zahajati na moje teritorialno področje, mrčez ničvreden? Še izselili bi me radi."

Muha je vzdrtela kot trepetlika in se od strahu podelala v kraljestvo pajkove mreže.

"Po nečem mi smrdi - ta vaš prihod. S kakšnim namenom prihajate? Bi mi morda radi ponesnažili dvorišče; ste sploh dobili dovoljenje od pristojnih organov, da se tu naselite?" je vprašal muho in pokazal na svojo ženo.

Nisem vedel, da tudi pajek spoštuje hišno avtoriteto, zato sem napeto prisluhnil, kako se bo muha izmazala.

"Vseh dokumentov res še nimam," je odgovorila muha, "vendar sem hotela dobiti najprej vaše soglasje, vaše pajkovstvo."

"To se že lepše sliši," je dejal pajek. "Instance je treba upoštevati," je še samozavestno pomoderoval in pogledal muho pod trebuh ter dodal: "In, če odklonim vašo prošnjo, kaj boste storili?"

Muha se je priliznjeno nasmehnila in ga začela božati po trebuhu, pri čemer je segala skoraj malo prenizko.

"Upam, da niste prestali srčnega infarkta in da vam srce

ni otrdelo, da bi mi lahko odrekli! Tudi vas pesti vdovstvo, zato bi lahko drug drugemu pomagala," je vmes molodovala in se dobrikala.

Ščegetanje je pajka spravilo v dobro voljo in mu godilo, da se je še sam popraskal. Čez čas pa je ponovno poduhal okrog sebe in pripomnil: "Še vedno mi nekaj smrdi."

Muha je mencala in na skrivaj brnila svoj iztrebek skozi mrežo.

"Verjetno ste stopili v kakšno nesnago ali pa vam smrdijo noge, ker vam rastejo iz zadnjice," ga je mirila.

Pajek je utihnil in sam pri sebi nekaj razmišljal.

"O čem razmišljate?" ga je muha zvedavo vprašala.

"Presoditi moram, ali bi kazalo, da podpiševa samoupravní sporazum o skupnem stanovanju," je odgovoril pajek in se znova pogreznil v razmišljanje.

"Ste se že odločili? Kakšna je vaša razsodba? Kakšen bo stanovanjski red?" ga je znova zmotila muha.

Pajek se je v odgovor samo namuznil in se strmo zagledal vanjo.

Takrat pa me je pri mojem zijanju v strop zalotila žena. Segla je po cunjo, zamahnila z njo in s prvim zamahom razmazala muho v črno packo. Potem je zgrabila metlo, da skladi še pajka, kar pa se ji ni posrečilo; pajek je pravi čas opazil nevarnost in jo začel urno ubirati proti špranji za kuhinjskim elementom.

Slišal sem, kako med begom mrmra: "Zdaj pa imam - packo namesto muhe. Mar bi manjpremišljeval in se preje odločil, da muho pohrustam ..."

Tone Šeliga

KROKIJI O GRENKEM ZNOJU

Obešnjaki

Ženska delegacija je odšla. Fantje so začeli na povratni pripravljati strop za odstrelitev. Ivan si je izbral za pomočnika pri vrtnanju stropa Franca. Vrtala sta izmenično. Ko je Ivan opazil, da se Francu ob potiskanju vrtalnega strojčka šibijo roke kot prezeblemu mulcu, ga je vprašal, če nemara nima mrzlice. Franc je v zadregi priznal, da kljub močni postavi nima dovolj kondicije in da je od vseh vrst lukenj tisto v strop najtežje zavrtati.

Na povratni se je po odstrelitvi začelo rušiti in Ivan je skušal to preprečiti, a se je premog v trenutku sesul z vseh strani in ga zagrnil. Franc tega sploh ni opazil. Mirno je nabiral krajnike in sam pri sebi nekaj mrmral. Ko pa je videl, da je na povratni le prevelik kup premoga, ki je skorajda zasul kanal, je pogledal za kameradom. Pod kupom je zaslišal stokanje, ki ga je vedno bolj dušilo neprekinjeno drsenje premoga in jalovine. Poklical je pomoč. Prvi je pritekel Andrej in skušal založiti odprtino, skozi katero je vdiral premog. Franc je šele čez čas povedal, da je Ivan pod premogom, in predlagal, da ga odkopljejo.

"Ja madona!" je zavpil Andrej ter začel divje odkopavati premog. "In ti si to samo gledal!" je besno nadrl Franca. "Sploh ne vem, kdaj ga je zasulo;" se je ta izgovarjal in odmetaval jalovino, "bilo je v momentu."

Ivan se je ta čas že dodobra ogrel pod premogom in sklepal kupčijo z onostranstvom. Niti javkati ni mogel, ker mu je primanjkovalo zraka, pa še premog mu je silil v usta. V ustih je še imel čik, ki ga pa nikakor ni mogel izpljuniti. Spreletela ga je bojazen, da bo Franc prepoznal opazil, da ga je zasulo. Sopara ga je dušila vedno huje.

Sedaj so pritekli tudi drugi. Skozi majhno luknjo se je iz kanala po trebuhu privlekel kot dobro izurjen jazbecar tudi njihov nadzornik. "Ali pripravljate deponijo ali kaj, za vruga!" je zavpil.

"Ivana je zasulo," je povedal Andrej in tako divje kopal, da bi kmalu zasul še nadzornika.

Nadzornik je izpljunil čik, da bi se mu ne zaletelo in takoj organiziral, da je ena skupina odkopavala premog v kanal.

Po kakšnih desetih minutah so Ivana napol zadušenega le izvlekli. Sprva je lovil zrak in sopal kot slabo nastavljen motor, nato pa je zadihal s polnimi pljuči.

Fantje so bili tudi izčrpani in tako prepoteni, da jim je ostro zaudarjajoč rjav znoj curkoma odtekal po majicah in hlačah. Tudi nadzornik je bil ves poten. Tako se je preznobil, da mu je znoj kapljal od hlač, kot da bi imel med nogami slabo zaprto pipo. Oči so vsem od prestanega napora sijale kot naglavne svetilke, obrazi pa so jim bili razpotegnjeni v nekam zamaknjen nasmeh, ki je razodeval srečo zaradi silne moči tovarštva, ki se je uspešno zoperstavilo jami. Ivanov obraz se je pačil v joku in smehu hkrati, po telesu pa je bil opraskan, kot da bi se pred tem z njim igralo krdelo podivjanih psov. Vstal je in si otipaval buške, ki jih je dobil med svojim vkopavanjem, in sam pri sebi ugovarjal, da bi ne bil primeren za krta.

"Kaj si delal?" je vprašal Ivana eden od nadzornikov, ki so ga poleg drugih pomagali reševati. Ivan mu je v šali odgovoril, da se je želel ogreti in ozdraviti revmatizem in da bi se mu to kmalu lahko še preveč posrečilo.

Nekdo od sodelavcev je bolj zase kot za druge pripomnil, da sta se s Francem najbrž skrivala, pa se je pregloboko zakopal. Vsi so se smejali. Štefan, ki je vedel, da je Ivan Savinččan, pa je pristavil, da je najbrž iskal pet par. To je še spodbudilo dobro razpoloženje in premagalo utrujenost. Nadzornik pa je dal prosto in dovolil, da je cela skupina končala delo in odšla domov. Ivanu je dodelil še dan dopusta, da bi si temeljito pozdravil revmatizem.

Ivan je povabil vse skupaj na dom, da proslavijo najdbo izgubljenega sina. Ko so prišli domov, pa je poslal naprej v kuhinjo, od koder je slišal ženo, Andreja in Štefana.

Andrej in Štefan sta potrkala in na odziv Ivanove žene vstopila v kuhinjo resnih obrazov. Ko je Ivanova žena to videla, bi se od strahu skoraj polila z loncem vrelega mleka, ki ga je pravkar odstavljala s štedilnika. Štefan je v zadnjem trenutku priskočil, zagrabil lonec in ga obdržal, kot da bi pravkar pomolzel.

"Kaj se je zgodilo?" je vprašala žena, pripravljena na najhujše, ter iskala stol, da se usede.

Ko je to slišal, je Ivan, z drugimi za sabo, vstopil in se zasmel zaradi lonca mleka, ki ga je Štefan še vedno držal v rokah.

"Jezus, ste me prestrašili!" si je ob pogledu na Ivana in druge oddahnila žena ter razpotegnila svoj odreveneli obraz v sproščene gube, Ivan pa je zakoračil mimo nje v shrambo.

"Kaj ga lomiš!" je dejala Ivanu žena, ko je prinašal iz shrambe pletenko vina.

Ivan ni vedel, ali je to vprašanje žena postavila zavoljo pijače, ki jo je prinašal, ali zaradi tega, ker sta jo Andrej in Štefan prestrašila. Žena namreč ni bila slaba, bila pa je kot on Savinjska in zato bi vprašanje lahko bilo postavljeno tudi zavoljo pijače ...

(Se nadaljuje)

Lastni življenjepis enega naših rudarjev

2. nadaljevanje

V prvem nadaljevanju je pisec povedal, da se je rodil v novembru 1944 očetu, partizanskemu kurirju, in materi, gospodnji in dninarki; da sta z materjo, medtem ko je bil oče v gozdovih, živela pri dedku in babici v Kalah blizu Žalca, v njuni bajti s krpo zemlje v strmini; da je oče padel v nemško ujetništvo, njegove pa je ob zori svobode doletela nesreča, ker so jim ustaši požgali domačijo.

Svoboda pa mu je nato vrnila očeta, ki se je kmalu zaposlil, da bi si čimprej zgradil nov dom.

Moje življenje

Prvi del OTROŠTVO (2)

Začeli smo graditi nov dom.

Oče je razkopal in razbil ožgane ruševine stare domačije in rešil, kar se je dalo, za temelje nove. Za pogoriščem kmalu ni bilo več sledu; neuporabne ostanke so odpeljali, in vse je bilo pripravljeno za betoniranje novih temeljev. Samo voda je bila od rok. Ponjo je bilo treba hoditi pol ure daleč. Prinašala jo je mama. Tudi po dvajsetkrat na dan se je šibila pod polno brento vode na poti od izvira do gradbišča. Kljub trdemu delu pa je njej in očetu sijala iz oči nepremagljiva volja, da si ustvarita nov in lepši prihodnji čas. Ne nedelje ne praznika nista poznala dokler nova domačija ni bila pod streho.

Na jesen devetnajsto sedemindesetega je bila ena soba novega doma že nared za vselitev. Vselili smo se, in vsi skupaj lažje zadihali.

Takrat sem bil star tri leta, in marsičesa se spomnim iz tistih dni. Najrajši sem se držal mame za krilo in jo spraševal in spraševal vse mogoče, kar otroci pri teh letih hočejo zvedeti. Ko je odhajala na njive in travnike, me je vedno jemala s seboj. Medtem ko je sključena nad motiko ali prelico prelivala znoj, sem jaz nabiral kamenčke, bezal za živalicami, delal potice iz zemlje, velikokrat pa zaspal na ozarrah. Spomnim se tudi, kako je vedno delila z mano tisti kos kruha, ki ga je imela za malico, in poznih popoldnevov, ko me je na mrak prebujala, kadar sem zaspal, me dvigovala v naročje in se z mano vračala domov, kjer naju je utrujen od svojega dela čakal oče.

Potem je prišla šola.

V šolo sem hodil na Ponikvo pri Žalcu, kake pol ure daleč, in sem jo kmalu iz dna srca zasovražil. Med potjo iz šole so me iz neznanih razlogov vedno pretepali starejši šolarji, v šoli pa učitelji. Za vse življenje bom pomnil učitelja Ivana C., ki me je pretepel do nezvesti zaradi ptičke, ki sem jo ubil. Malo za tem je Ivan C. moral zapustiti šolo na Ponikvi, ker je do krvi pretepel nekega drugega učenca; tepel ga je po dlaneh, tako divje, da so mu dolgo ostale na njih krvave podplute. Zdaj je baje ta učitelj nekje blizu Šabca.

Pa tudi v cerkvi, kamor sem moral hoditi k verouku in maši, ni bilo boljše. Tam je imel svojo moč in oblast župnik; samo premaknil si se, in že ti je primazal takšno klofuto, da si se znašel pod klopo.

Kot otrok sem si vseskozi želel postati velik in močan, da me ne bi več preganjali in pretepali ...

Kljub temu pa so dnevi šolskih let hitro minevali in minili - ter v meni za vedno zapustili stud do pretepaških sošolcev, župnika in tistega učitelja. Mislil sem si: vsi so me hoteli kar naprej pretepati, da bi mi dali kaj za življenje obetavnega in pametnega, pa ne.

ODRAŠČANJE

Odraščal sem med služenjem lastnega kruha in v želji, da dosežem poklic, za katerega mi je razburil domišljijo

moj ded.

Moj ded je bil velenjski rudar. Dan na dan mi je pripovedoval:

"Veš, fant moj, če bi bil še enkrat mlad, bi še enkrat želel postati rudar! Rudar je ponosen in časten poklic. Za dol v jamo nima vsakdo korajže. Jama ni za mile jere. To je delo za korenjake - za takšne, ki se ne bojijo grmenja, lomljenja in pokanja.

Zdaj sem penzionist, a še me prime želja, da bi videl hunte, ki smo jih polnili s premogom."

In te in druge dedove besede o svojem rudarjenju so se me prijele in mi že v šolskih letih zorile odločitve: postal bom rudar! Toda, takoj po šoli sem za rudarja bil še premlad, za rudarsko šolo pa nisem imel ne pravih pogojev ne pravega veselja.

Da to oviro do svojega cilja prebrodim, sem se zato po šoli odločil, da si na rudniku najprej poiščem kakšno drugo delo. In našel sem ga; sprejeli so me za prebiralca premoga v klasični. Moj predpostavljeni je bil Rudi Ploh. Zaradi potreb sem takoj začel delati v vseh treh izmenah. Mlad, kakor sem še bil, sem se v nočni izmeni velikokrat moral zelo premagovati, da nisem zakinkal. Nekajkrat pa sem tudi v resnici zadremal, a sta me v trenutku prebudila šum in ropot jeklenega transporterja. Sicer pa zaradi tega nisem imel prevelikega strahu, ker so vsi predpostavljeni upoštevali, da sem še mlad - z njimi sem se vedno dobro razumel.

Potem je prišel avgust 1962.

Nekega dne sem se vračal z dela v nočni izmeni, ko naen-

Zgoraj in desno - S praznovanja letošnjega praznika naše občine

krat na oglasni deski ob izhodu opazim razglas: Razpisujemo prijavljanje v enoletno rudarsko šolo.

Takoj sem se prijavil in čez teden, dva bil obveščen, da sem sprejet.

Z začetkom šolanja v enoletni rudarski šoli pa se je zame začelo novo življenje ...

Na rob minulemu občinskemu prazniku

Iz Našega časa

Sprejeti odgovornost in obveznost

S svečano sejo vseh treh zborov skupščine Velenje v domu kulture se je v soboto, 5. oktobra, začela osrednja slovesnost ob letošnjem prazniku velenjske občine.

Predsednik delovnega predsedstva Stane Ravljen je najprej pozdravil vse navzoče, med njimi člana sveta federacije in prvega komandanta slovenskih partizanskih enot Franca Leskoška - Luko, člana predsedstva skupščine SR Sloveni-

je Toneta Boleta, člana izvršnega sveta slovenske skupščine Marjana Lenarčiča, delegacijo aktivistov OF Šaleško-Mislinjskega okrožja, delegacijo borcev VDV, delegacijo pobratene občine Vrnjačka Banja iz Srbije, delegacijo občine Novi Travnik iz Bosne in Hercegovine, predstavnik občine celjske regije in slovenjegraške občine in vse druge.

Po slavnostnem govoru podpredsednice skupščine Hermine Groznik so razglasili odlok o določitvi območja mesta Velenje z 20 000 prebivalci. Nato je član predsedstva slovenske skupščine Tone Bole izročil Nestlu Žganku visoko odlikovanje red zaslug za narod z zlato zvezdo, s katerim je predsednika velenjske občinske skupščine odlikoval tovariš Tito. Ob tej priložnosti so podelili tudi letošnje Kajuhe nagrade, ki so jih prejeli Gasfisko društvo Šoštanj, Društvo ljudske tehnike Šmartno ob Paki, Milan Ževart in Vinko Šmajš.

Predstavniki temeljnih organizacij združenega dela, krajevnih in drugih skupnosti so zatem podpisali listino o izvajanju družbenega plana razvoja občine do leta 1980. S tem podpisom so se obvezali in sprejeli odgovornost ter pripravljenost za izvajanje družbenega plana ...

Odlomki iz slavnostnega govora
podpredsednice SOb Velenje
Hermine Groznik na
svečanem zasedanju skupščine

Nihče me ni učil o rasti in razvoju našega mesta. Nad vse ponosna sem, da sem lahko spremljala to veliko rast od vsega začetka. Prav gotovo čutim drugače kot tisti, ki so se v Velenje preselili zadnja leta. Vse predobro se še spominjam močvirij, obsežnih žitnih polj in blatnih nerazsvetljenih cest ...

Po napornem delu, ki so ga opravljali rudarji ob kosu črnega kruha in čutari mošta, so zgrabili za lopate in krampe ter začeli spreminjati podobo naše doline. Ti junaki podzemlja so tekmovali za čim večjo storilnost -

Na občnem zboru Zveze društev telesnih invalidov SR Slovenije - Društvo invalidov občine Velenje, dne 27. oktobra 1974, je predsednik društva Edo Centrih izročil predstavniku rudarsko-elektroenergetskega kombinata Velenje

PRIZNANJE RUDNIKU LIGNITA VELENJE

za nesebično pomoč in podporo pri uresničevanju pravice invalidnih oseb do usposabljanja, dela in zaposlitve ter varstva. (J. Volk)

(Opomba - Rudniku lignita Velenje in ne REK zato, ker bi priznanje podelili že na lanskem občnem zboru, ki pa ni bil sklican.)

mnogi tako, da so prekosili sami sebe. Njihova zagnanost se je iz temnih rogov prenesla na površino. Priključili smo se jim prebivalci Velenja. Ob zvokih udarnih pesmi smo krotili Pako, urejali igrišča, parke, zelenice in izsuševali močvirja. Lopate in krampe so vihteli delavci, inženirji, gospodinjje, učitelji ...

Nikoli pa ne smemo in ne bomo smeli pozabiti tudi tistih tovarišev, ki so v najtežjem obdobju naše zgodovine tako nesebično prelivali kri za svobodo domovine in svobodo človeka. Med prvimi, ki so uporniško dvignili glavo proti sovražniku na našem območju, so bili borci prvega Štajerskega bataljona. Ob ustanovitvi so našli zavetje v gozdovih Grmade. Napad, ki so ga izvedli v noči od 7. na 8. oktober leta 1941, ni in ne bo pozabljen ...

Generacije pred nami so lahko ponosne na svoje uspehe. Premagale so vse težave, s katerimi so se srečevale v posameznih obdobjih. Tudi nas čaka borba, ki je nikakor ne smemo podcenjevati. Zmago v njej bomo slavili le, če bomo enotni.

Nov ustavni sistem nam je porok, da bomo pri svojem delu lahko uspešni, saj delegatski sistem združuje armado ljudi, ki se v vse večji meri zaveda svojih pravic in dolžnosti ...

V ponedeljek (7. oktobra - op.ur.) se pričinja teden otrocka, zato dovolite, da so moje zadnje misli posvečene prav njim. Geslo letošnjega tedna otrocka je: pridobivajmo prostor za otroke, razširjajmo družbeno organizirano vzgojo otrok in usposablajmo družbene delavce zanje. Za popolni in skladni razvoj sta otroku potrebna ljubezen in razumevanje; rasti mora v ozračju naklonjenosti, moralne in materialne varnosti. Ob izpovedih učencev pa lahko sodim, da je precej otrok, ki so gmotno preskrbljeni, živijo pa v čustveno hladnih in praznih domovih. Večkrat bi morali pomisliti, da mlad človek ne živi samo od kosa kruha; ne pustimo, da nas bi zasleplila moderna potrošniška miselnost ...

"Osnovna šola solidarnosti občanov občine Velenje" v Zibiki - gotova!

V nedeljo, 13. oktobra 1974, so v Zibiki v občini Šmarje pri Jelšah predali svojemu namenu poslopje nove "Osnovne šole solidarnosti občanov občine Velenje". Člani delovnih kolektivov iz občine Velenje so se zavezali, da bodo sodelovali pri prostovoljnem delu v Zibiki in na-

občinskega odbora Zveze rezervnih vojaških starešin občine Velenje, ki je bila 16. oktobra v sejni sobi predsednika občine Nestla Žganka.

Med udeleženci so bili tudi Anton Saršon, sekretar zveznega odbora ZRVS Jugoslavije, Franjo Krajnc, član predsedstva ZRVS Jugoslavije in republiškega odbora ZRVS Slovenije, Bojan Fertin, član predsedstva ZRVS Slovenije, Viktor Mazej, načelnik oddelka za ljudsko obrambo pri skupščini občine Velenje - od naših pa Martin Slatinšek, kot sekretar občinskega odbora ZRVS občine Velenje, ter Ciril Grebenšek, mlajši, in Jože Aljaž. Sejo je vodil Martin Slatinšek.

Po besedah Antona Saršona, Bojana Fertina, Franja Krajnc, Viktorja Mazeja in nekaterih drugih razpravljalcev na seji nam večjo tovrstno skrb nalagata dve dejstvi:

Z razširjene seje občinskega odbora ZRVS občine Velenje 16. oktobra - (Zadaj z desne) Martin Slatinšek, Anton Saršon, Franjo Krajnc in Bojan Fertin

menili za gradnjo šole še enodnevni zaslužek (praviloma zaslužek sobote, 21. septembra). Zaslužek tega drugega solidarnostnega delavnika za pomoč Kozjanskemu, in to namensko za osnovno šolo Zibika, so do 10. oktobra 1974 na žiro račun občinskega koordinacijskega odbora nakazali: lekarna Velenje, osnovna šola Bratov Letonja Šmartno ob Paki, savinjsko-šaleški zdravstveni dom Velenje, bolnica Celje - oddelek Ravne, Toplovod Velenje, knjižnica Velenje, Ljubljanska banka - podružnica Velenje, tovarna gospodinske opreme Gorenje Velenje, zavod za urbanizem Velenje, krajevna skupnost Šoštanj, komite občinske konference Zveze komunistov Velenje, gostinsko podjetje Pod gradom Velenje, Galip Šoštanj, trgovsko podjetje Zarja Šoštanj in Merx Šoštanj. Do 10. oktobra 1974 so organizacije združenega dela, družbeno politične organizacije, krajevne skupnosti in posamezniki nakazali na žiro račun koordinacijskega odbora skupaj 931 973 dinarjev.

Iz 1. številke
Obveščevalca
ObSS Velenje

Še več skrbi za obrambno vzgojo in vključevanje mladih v občini v vojaške šole

S takim sklepom so se razšli udeleženci razširjene seje

Prvič, vse manj mladih se odloča za vojaške srednje šole, akademije in šole za vojaške rezervne starešine.

Drugič, z idejnopolitičnega vidika je sestava članstva ZRVS po republikah v določenih pogledih pomanjkljiva in ena od teh pomanjkljivosti, ki je zlasti zaskrbljujoča, je nesorazmeren odstotek članov Zveze komunistov v povojnih generacijah rezervnih vojaških starešin.

Vzrok obojega bržkone ne more biti nič drugega kot premalo sistematična in angažirana obrambna vzgoja.

V naši občini je sicer odstotek komunistov med člani ZRVS razmeroma ugoden, pri vključevanju mladine v vojaške šole pa se prav nič ne moremo pohvaliti. Zatorej se bodo morale zlasti naše šole, nič manj pa tudi vse druge delovne kakor tudi družbenopolitične organizacije ter društva, ki vključujejo mladino, s tem problemom veliko bolj soočiti in spoprijeti.

(rb)

RUDAR - Glasilo kolektiva Rudarsko-elektroenergetskega kombinata Velenje, naslov splošne uprave: Velenje - Rudarska 6, telefon h.c. 85 020

Za organizacijo izdajanja in urejanje skrbi začasno 8-članski uredniški odbor: Alojz Lipičnik (predsednik - RLV), Franc Švener (delegat - RLV), Miha Pevnik (delegat - ESO), Pavel Mejša (delegat - RLV), Rafael Batič (urednik), Silvo Pešak (odgovoren za tisk), Teodor Jelen (odgovorni urednik), Tone Šeliga (odgovoren za zvezo z neposrednim obveščanjem)

Stalni sodelavci uredniškega odbora: Romana Misja (tajnik glasila), Lojz Ojsteršek (fotoreporter)

Zunanji sodelavec za fotografske storitve: Ludvik Fujs

Naslov uredništva: Velenje, Prešernova 5 (kadrovsko-socialni sektor, soba 31 - telefon interno 260)

Tiska TOZD TISK - Velenje, Foitova 10 • Glasilo prejema vsi člani kolektiva brezplačno • Izhaja 1-krat mesečno in po potrebi • Naklada v višini staleža zaposlenih + 50 izvodov

Poslovanje blagajne vzajemne pomoči

V prejšnji številki smo opisali promet posojil pri naši sindikalni blagajni vzajemne pomoči v obdobju januar-avgust 1974. Tokrat pa posredujemo še pregled odobrenih pomoči bolnim nad 2 meseca, pogrebnin ter pomoči otrokom smrtno ponesrečenih članov kolektiva v obdobju januar-september 1974.

Odobrene pomoči
bolnim nad 2 meseca
v obdobju januar-september

Vse odobrene pomoči bolnim znašajo skupno 45 400 din.

Kot določa pravilnik o poslovanju BVP, je bila pomoč odobrena vsem nad 2 meseca bolnim članom blagajne enkrat, vsem nad 4 mesece bolnim dvakrat, itd., in sicer v naslednjih zneskih za vsaka dva meseca v staležu bolnih:

- navadno bolnim	200 din;
- bolnim zaradi B-nezgod	150 din;
- bolnim zaradi A-nezgode	100 din.

Bolni v posameznih delovnih enotah so bili pri skupnem znesku 45 400 din udeleženi z naslednjo vsoto!

1. Jama z 31 300 din

Odobrene pomoči v jami še niso dvignili:

Melhor BLAŽIČ, Milan KRAJČER, Franc HRIBERŠEK, Ivan PONGRAC, Karel JESENIČNIK, Friderik JOVAN, Adolf KOTNIK, Alojz JELEN, Jože DREV, Stanko MEH, Janez CVIRN, Ivan ŠKODNIK, Branko BROZ, Niko BRADARIČ, Andrej FIJAČKO, Marjan JELEN, Alojz ŽOHAR, Karel DRAGAR, Jernej FLIS, Edo SEKLIČ, Štefan VRTAČIČ, Jože FERARIČ, Milan PRESEČNIK, Franc MIKLAV, Ivan Drame, Stanko ROTOVNIK, Ferdo OŠTIR, Branko ŽELEZNIK, Franc TRATNIK, Pavel KOŠTRUN, Ivan CESTNIK, Franc ZEM-LJAK, Tomo HUZZAK, Franc VERDEV, Mijo ŠAFRANIČ, Jovo LJEPOJO, Jože KOČEVAR, Marjan KORADEJ, Alojz LEDINEK, Anton TRATNIK, Ivan ROŠAR, Alojz ACMAN, Jože PUSTINEK, Anton TAMŠE, Martin KRAKER, Anton GOLAVŠEK, Ivan KUNEJ, Alojz DVORŠEK, Anton GROBELNIK, Miha HERLAH.

2. Klasirnica z 2 200 din

Odobrene pomoči še nista dvignila:

Jakob ČEKON in Drago PRIBIČNIK.

3. Zunanji obrati s 6 000 din

Odobrene pomoči še ni dvignil:

Štefan BRACIČ.

4. ESO z 2 100 din, 5. PGM s 1 200 din in 6. PZS s 400 din - vsi, za katere smo prejeli vlogo, so pomoč dvignili.

7. Skupne službe z 2 200 din

Pomoči še niso dvignili:

Dušan KESIČ, Osman HOSIČ, Stanko HORVAT in Ivan PEPENIK.

Iz drugih delovnih enot nismo prejeli vlog?

Vsi, ki pomoči še niso dvignili, jo lahko dvignejo vsako sredo od 16. do 17. ure v okrepčevalnici splošne uprave REK (nad pošto v Velenju).

Ob istem času in na istem mestu se izplačujeta tudi drugi dve pomoči iz BVP (pogrebnine in pomoč otrokom smrtno ponesrečenih članov kolektiva).

Odobrene pogrebnine
in pomoči otrokom
smrtno ponesrečenih članov

Pogrebnin je v obdobju januar-september bilo odobrenih za 9 000 din, pomoči otrokom smrtno ponesrečenih članov pa za 42 200 din.

SKLEP - Vseh izdatkov iz BVP v obdobju januar-september 1974 je bilo za 96 600 din, dohodkov pa za 72 379 din; saldo 24 221 din je torej negativen.

Negativen saldo je nastal zaradi tega, ker se je v letošnjem letu povišala pomoč za bolne kakor tudi za otroke smrtno ponesrečenih članov kolektiva, razlika pa se je krila iz prejšnje rezerve.

M. Mravljak

Dragi Jože, v vseh, ki smo te poznali, bo 17. oktober 1974 zapisan kot črni dan. Žalne zastave, ki so na rudniku na ta dan dopoldne završale v oznanilo tvoje tragične smrti v drobilni postaji Pesje, bodo vedno ostale v našem spominu. Kot obžalovanje in žalost za tragično izgubljenim prijateljem in sodelavcem se bo njihovo plahutanje oglašalo v naših srcih. Dolga leta našega skupnega dela s tabo se ne morejo pozabiti. Prikazoval se nam boš v spominu kot šestnajstleten fant s svetlim pogledom sredi s premogovim prahom počrnelega obraza, ki je pred enajst in pol leti začel delati z nami v klasirnici. Videli te bomo, kako preskakuješ železniške tire v Prelogah in si požvižgavaš med klipsanjem natovorjenih voz. Po poteh mimo vagonске tehtnice v klasirnici se nam bo za stekli kabine v prividu zarisoval tvoj deški obraz.

Koder so segale tvoje delovne roke, koder je tvoj topel in resnoben nasmeh netil simpatijo, prijateljstvo; koder si delal in vedril s svojo osebno človeško toplino in z življenjskim optimizmom - povsod so ostali neizbrisni sledovi.

Nepozaben pa nam ostaneš ne samo po meri srca in dela, prijateljstva in sodelovanja. V tebi je bila tudi samoniklost in moč, da preživiš in presežeš utesnjenost, revščino in slabe obete svojega porekla in svojega otroštva!

JOŽETU HLASTECU

V SPOMIN

V našem spominu nam ostaneš tudi kot zgled in za izročilo, kako malo je naše življenje lahko igra preteklosti, če se z njo ne sprijaznimo. Kajti tvoje poreklo in otroštvo, Jože, je bila igra, neusmiljena igra preteklosti, ki si jo moral pretrgati sam, da se ni nadaljevala; da si našel pot in smisel živeti in delati.

Često brez kruha in nežnosti, potrebne otroku, med bornimi stenami barake in s priokusom trpke usode svojega rodu proletarcev iz zreškega kota si preživil svoja otroška leta. Okrog sebe si doživljal izbruhe obupa zaradi še nepozabljenih bridkih izkušenj nekdanjih dninarjev, bajtarjev in industrijskih delavcev. Tudi med najbližnjimi sta te preizkušali njih podedovani nejevernost in brezcilnost.

A vse preizkušnje si že kot otrok možato prestal; ugledal in našel si smisel in rešitev v delu. Spomnimo se, da si med nami opravljal tudi po dva šihta zapored - tudi v nedeljo, kadar je bilo treba.

Vedno veder, razpoložen in pozoren do vseh sodelavcev, še posebno pa do novincev, ko si bil že skupinovodja v drobilni postaji, si dajal zgled nam vsem.

Zato te nikoli ne pozabimo. Zato ostane v nas tudi grenka zavest, da si za vedno odšel sredi pomladi svojega življenja; sredi mladostnega veselja, da bi še delal, bival, čutil in ljubil; da bi se še veselil sredi vsega, v čemer si se potrjeval kot človek, delavec in poštenjak; da si odšel od nas sredi spoznanja, da usoda je in ni; da je, dokler si šibak, in je ni, ko jo vzameš v svoje roke; da si odšel sredi spoznanj, ki so ti razbohotila življenjske cilje in možnosti, ki si jih že v mraku pomanjkanja v mladosti zaslutil ... (Iz besede sodelavcev Jožeta Hlasteca ob njihovem zadnjem slo vesu od njega v Podkraju 19. oktobra 1974)